

TEATRE BARCELONA

N. 6 | GRATUÏT

LA REVISTA INDEPENDENT D'ARTS ESCÈNIQUES DE BARCELONA

AQUEST NADAL, ANEM AL TEATRE!

www.teatrebarcelona.com

EL
MILLOR
REGAL

CIRQUE DU SOLEIL®

LUZIA

ENDINSA'T EN UN SOMNI

MOLT AVIAT
A BARCELONA

DISTRICTE CULTURAL - L'HOSPITALET

cirquedusoleil.com/luzia

México

Una iniciativa de
Escenes i Públics S.L.

Direcció
Jordi Iglesias

Edició
Rubén García
Andreu Rami

Continguts
Patricia Mendoza
Yolanda Toledano

Xarxes Socials
Marc Mampel

Disseny i maquetació
Àlex Martínez - Copymouse.com
Anna Castañé - MOTU Studio

Programació web
Quim Codina - Copymouse.com

Redacció
Marcel Barrera
Josep Maria Bunyol
Claudia Brufau
Alba Cuenca
Martí Figueras
Jaume Fores Juliana
Laura Galve
Trinitat Gilbert
Andreu Gomila
Christian Machío
Aida Pallarès
Manuel P. Muñoz
Joaquim Noguero
Oriol Puig
Mar Sifre
Irene Vilà
Jordi Vilaró

Correccions
Judith Canals

Impressió
Microvolare

Dipòsit legal:
DL B 14281-2016

 **TEATRE
BARCELONA**

teatrebarcelona.com

 TeatreBarcelona

 @BarcelonaTeatre

 @teatrebarcelona

#REGALATEATRE

Fa poc llegia que una gran tempesta solar va afectar la Terra l'any 992 dC i que va quedar registrada als anells dels arbres de tot el planeta. Això va permetre als científics determinar una data en la qual els vikings estaven assentats a L'Anse aux Meadows (Canadà), i ho van poder fer fent servir arbres afectats per aquesta tempesta en les seves construccions.

Més enllà de meravellar-me amb com els científics aconsegueixen fer inferències sòlides per escriure la història, també vaig pensar en com, d'alguna manera, la pandèmia que encara vivim deixarà rastre arreu del món. Potser no als anells dels arbres, però sí en molts altres registres. Per exemple, deixarà un enorme buit en les programacions dels teatres d'arreu del món, la majoria dels quals han estat totalment aturats durant més d'un any.

A casa nostra el tancament total dels teatres va durar menys que a altres països. Tímidament, alguns teatres van obrir a principis d'estiu del 2020; això sí, amb produccions modestes, per reduir riscos. Aquesta temporada, 2021-22, els teatres i les productores han tornat a apostar per noves propostes, i han abocat més recursos a les produccions, i ens toca al públic omplir les platees a l'anhelat 100% d'ocupació.

Les festes de Nadal han estat sempre un moment per anar al teatre, en família o amb amics, i també una ocasió per regalar-nos teatre. Tornem-hi! No en deixem passar l'oportunitat. La cartellera teatral nadalenca d'enguany fa molta patxoca, i en aquestes pàgines us la presentem d'una manera diferent de la que ens permet la web.

Tot l'equip de Teatre Barcelona esperem que gaudiu d'aquesta revista i us desitgem unes bones festes.

Jordi Iglesias,
director de TeatreBarcelona.com

El teatre que ens construeix

Desembre 21/Març 22

L'oncle Vània

Anton Txékhov / Oskaras Koršunovas
Fins al 19/12. Montjuïc

José y la Barcelona disidente

Úrsula Tenorio / Lalineia
Fins al 12/12. Montjuïc

Casa

Cross Border / Lucía Miranda
01/12 – 19/12. Gràcia

La guerra dels mons

H. G. Wells / Atresbandes
13/12. Montjuïc i Lliure online

Misericordia

Emma Dante / Compagnia Sud Costa Occidentale
28/12 – 30/12. Montjuïc

Mazùt

Blaï Mateu Trias i Camille Decourtye / Baró d'èvel
29/12 – 16/01. Gràcia

N.E.V.E.R.M.O.R.E.

Grupo Chévere / Xron
07/01 – 16/01. Montjuïc

Projecte IT Teatre amb Fabrice Murgia

27/01 – 06/02. Gràcia

Katharsis

observació – escolta –
reconeixement – judici
16/01 – 30/01. Montjuïc

Frank

Ximo Abadía / Clara Manyós i Xesca Salvà
05/02 – 13/02. Montjuïc

Los figurantes

Nico Jongen / Ça Marche
10/02 – 13/02. Gràcia

Terra baixa

Àngel Guimerà / Roger Bernat
18/02 – 06/03. Gràcia

Crim i càstig

Fiódor Dostoievski / Pau Carrió
23/02 – 03/04. Montjuïc

A la recerca del temps perdut

Marcel Proust / Josep Maria Pinto / Jordi Bosch
14, 21 i 28/03, 11/04, 9, 16 i 23/05. Montjuïc i Lliure online

Síndrome de gel

Mohamad Bitari i Clàudia Cedó / Xicu Masó
23/03 – 24/04. Gràcia

Dansa metropolitana

12/03 – 20/03. Montjuïc

ARTISTES RESIDENTS

Understory

Xesca Salvà i Marc Villanueva Mir
30/03 – 03/04 i 15/06 – 19/06. Montjuïc

NATALIA
MILLÁN

Pàg. 22

EUGENIO
NAVARRO

Pàg. 28

IVAN
LABANDA

Pàg. 36

CARMEN
MACHI

Pàg. 44

SÍLVIA
ALBERT

Pàg. 53

JOEL
JOAN

Pàg. 56

UN NADAL TEATRAL

Els Pastorets a Barcelona	6
Activitats nadalenesques a Barcelona	10
La Cavalcada i la Fàbrica dels Reis Mags	12
Funcions especials de Cap d'Any	17
90 dinars de Nadal en 60 minuts	18
6 propostes que tornen per Nadal	20
Raluy, un viatge en el temps	24
Baró d'Èvel, d'estudiants a creadors	25
Dàmaris Gelabert i El Pot Petit: les claus de l'èxit	30
10 plans per gaudir de Nadal en família	32
La millor òpera de Txaikovski al Liceu	34
De Hollywood a Broadway i viceversa	38
Fama! Tornen l'energia, el ritme i la vitalitat dels 80	42
Misteri resolt: perquè ens atrauen les històries de crims?	43
Bufem les espelmes amb...	46
Entrevista a Sílvia Munt	48
Les autores que necessitem per fer públics els tabús	50
On batega el teatre? 4 propostes de proximitat	51
Dos nous espais escènics a la ciutat que has de conèixer	52
El dol perinatal des del punt de vista del pare	55
El millor moment de la comèdia	60
Cartellera nadalenca de Barcelona	62
El Cirque du Soleil reneix	65
La Cubana celebra la vida amb 'Adéu, Arturo'	66
5 musicals que s'estrenaran el 2022	68
Un cant a la diversitat i l'amor lliure	70
Samuel Beckett: "Llavors ens morirem"	71
Sobre Ionesco: "Les mans tacades de sang de les paraules"	76
Un 2022 per descobrir dansa	77

Amb la col·laboració de

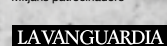
Sabadell
Fundació

Mitjans col·laboradors

Mitjans patrocinadors

lliure

ELS PASTORETS

SAPS QUI VA FER DE PASTORET?

© Jordi Forés

Actrius i actors professionals recorden el seu pas per l'obra més representada a Catalunya

“Ser d'*Els Pastorets* era una cosa semblant a anar amb l'escut del Barça. I els millors són els de Mataró. Però no ho dic jo; com bé comentava en Foix: ‘Ho sap tothom i és profecia’”, explica l'actor i doblador mataroní **Joan Pera**. “Era un món meravellós. Hi havia cant, música, llums, teatre: un espectacle total”, afegeix amb els ulls tendres i el to nostàlgic d'algú que, si pogués, tornaria mil cops enrere. L'actriu i cofundadora de la companyia teatral *Els Pirates*, **Laura Aubert**, també en guarda un bon record, i se li escapa una petita rialla quan hi pensa. “Va ser una gran experiència, però sobretot per l'equip humà i la comunitat que s'hi generava, en aquell espai”, comenta. Per en **Dafnis Balduz**, l'actor que podràs veure a *La golondrina* (article a la pàgina 70), *Els Pastorets* for-

men part del teatre de quan era petit. Va començar a 12 anys als de Vilanova i la Geltrú i només hi ha fallat dos anys. Ni un més. “Tenia 16 anys quan vaig començar a fer de Lluquet i en van ser 20, els que vaig fer aquest paper!”, comenta sorprès, amb la mirada amunt, en comprovar que sí, que van ser uns quants anys. L'actriu de teatre mataronina que protagonitzarà la comèdia de Mar Monegal *Monopoli* a la Sala Atrium, **Sara Espígul**, també va

“Ser dels pastorets era una cosa semblant a anar amb l'escut del Barça”

Joan Pera

créixer amb *Els Pastorets*. Van ser part d'aquell salt que la va portar a voler dedicar-se al teatre. “És el lloc idoni per començar a trepitjar els escenaris. Allà tot funciona seguint una escala evolutiva perquè vagis aprenent a poc a poc i passis per totes les etapes”.

Els Pastorets és l'obra teatral més representada a Catalunya. La gran estrella és la versió de **Josep Maria Folch i Torres**, estrenada l'any 1916 al Teatre Coliseu Pompeia, al barri de Gràcia. Però avui en dia hi conviuen altres versions també molt reconegudes, com *L'estel de Natxaret*, creada per **Ramon Pàmies**. Més d'un segle després de la seva primera posada en escena, la tradició d'*Els Pastorets* continua ben desperta als barris i pobles catalans, i presumeix d'acollir cada any actrius i actors professionals de renom.

Joan Pera va començar a *Els Pastorets* de Mataró amb 5 anys. El seu primer paper va ser de pastoret i dimoni, i ja

va ser més endavant que va debutar com a Naïm, el fill pròdig de l'obra *L'estel de Natxaret*. Aquell dia el recorda molt bé. “Hi va haver una nevada colossal, però, així i tot, vam sortir a actuar. I als dinars de Nadal mai teníem temps per menjar, perquè a les quatre començava la funció i a les tres ja t'havies d'estar maquillant i posant-te la perruca”. Des de llavors ja han caigut uns quants anys, però, encara avui, Joan Pera assegura que és capaç de dir els textos “de dalt a baix”. Més de 20 anys després, Dafnis Balduz també es recorda del monòleg que va interpretar com a Abdaró. “Vaig començar als escenaris a l'edat de 12 anys, quan vaig entrar a la companyia de teatre amateur de L'Escotilló, que eren els que feien *Els Pastorets* a Vilanova i la Geltrú. En aquell moment, jo ja estava ficat en la funció de *Perduts a Yonkers*, de **Neil Simon**, i va ser llavors quan em van oferir el paper per a *Els Pastorets*. Feia d'Abdaró i només tenia un monòleg, tot i que molt llarg. A Vilanova normalment se'n representava la versió de Folch i Torres, però el director va decidir agafar un monòleg de *L'estel de Natxaret* i me'l va donar per poder fer un gag a l'obra. Jo era un pastoret pesat que fotia un bon rotllo al Lluquet i al Rovelló”. Balduz va interpretar l'Abdaró durant dos o tres anys més, i

va establir així un precedent. “A partir de llavors van venir altres nens per interpretar aquell gag”. Més tard, va actuar fent d'altres pastorets, d'avarícia i, finalment, va aterrar com a Lluquet i amb ell s'hi va quedar 20 anys. A 14 anys va debutar a escala professional, però la seva carrera com a actor no el va allunyar d'*Els Pastorets*, sinó que va saber compaginar els dos espais.

“És el lloc idoni per començar a trepitjar els escenaris”

Sara Espígul

“Als 7 anys, els meus pares em van portar a veure el musical *Germans de sang*. Va ser llavors quan vaig dir a la meua mare que volia fer allò que havia vist. A partir d'allà, vaig anar a apuntar-me al grup de teatre amateur de la Sala Cabanyes, a Mataró, i a *Els Pastorets*. Volia començar a sentir què volia dir pujar a un escenari”, explica Sara Espígul. Al llarg dels anys l'actriu va anar passant per diferents personatges: va fer de follet, de nimfa, de dimoni, de pastora i, finalment, va representar la Mare de Déu. Un cop va

començar a *Els Pastorets*, ja no la'n van poder apartar fins al cap de deu anys, i la Sala Cabanyes es va convertir en el seu “niu teatral”. “Allà em van transmetre l'amor pel teatre. Si no hagués sigut per aquest grup i *Els Pastorets*, segurament no seria l'actriu que soc ara”. Quan parla sobre aquella època, recorda sobretot el nom del director de teatre **Toni Graner**. “Va ser la persona que va confiar en mi i em va llançar ben amunt”. A Dafnis Balduz també se li omple la boca d'agraïments quan parla del seu grup de teatre amateur L'Escotilló. “El teatre que feiem a la companyia era fantàstic. Ho tocaves tot, i van ser els que em van donar un contacte real amb el que més tard seria la meua professió”.

En el cas de Laura Aubert, *Els Pastorets* no van arribar a ella fins més tard. En coneixia la tradició, però mai n'havia vist cap representació. “La meua mare és mallorquina i passava Nadal allà. La meua relació amb *Els Pastorets* va començar a Vallvidrera, quan ens van proposar de recuperar aquest esdeveniment que feia anys que no se celebrava”. El primer any va fer de Lluquet, personatge que va interpretar uns temps. Més tard va agafar el paper de Rovelló i també va representar Llucifer i Satanàs. “A *Els Pastorets* et reuneixes

© La Perla 29

©Roser Blanch

©Grup Focus

©Javier Naval

© Pastorets de Calaf

amb gent de totes les professions possibles i es produeix una barreja de diferents generacions. Per a molts de Vallvidrera, fer teatre es va convertir en una activitat terapèutica, ja que coneixien gent nova, sortien de la rutina i s'ajudaven entre ells”.

La societat no és la mateixa que abans, i *Els Pastorets*, de la mateixa manera, tampoc. “Abans duraven cinc hores, i com a mínim. Ara es fa un espectacle més infantil; la canalla, per descomptat, no aguanta tanta estona, i la durada sol ser de dues hores”, comenta Joan Pera. Quan Laura Aubert i la seva companyia van arribar a Vallvidrera, l'obra rebia cada any canvis o bé es modernitzava. “Hi havia cops que només érem dones, així que vam decidir canviar el gènere d'alguns personatges. Però llavors vam pensar que per què, sent el Lluquet una dona, no es podia dir Lluqueta? I l'últim any que vam estar sota la direcció, vam tenir una Lluqueta i una Rovellona. A més, l'obra es va acabar dient *Les Pastoretas*”.

“Va ser una gran experiència, per l'equip i la comunitat”

Laura Aubert

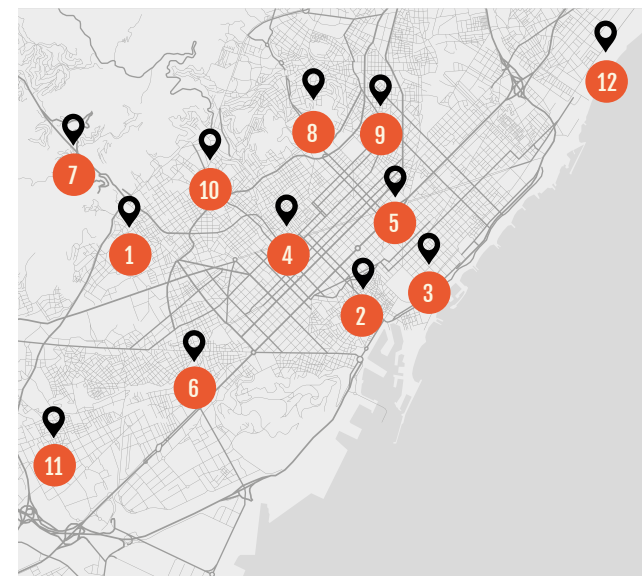
La feina i la dedicació són factors essencials a *Els Pastorets*. No són cap ximberia. “Allò era una barreja de rigor, concentració i exigència. No hi anàvem a jugar. Era una feina. Per a mi era el més seriós del planeta”, comenta Sara Espígul. “Encara que els actors i actrius no fossin professionals, es comportaven com a tal. No eren quatre matats”. Quan Balduz va començar a tenir un paper a *Els Pastorets*, es va trobar amb un grup de gent que eren tots adults. “Hi havia un rigor real, amb una gran escenografia. A més, interpretar una obra tan llarga, que pot arribar a les tres hores, no és gens fàcil”, explica.

Els Pastorets enganxen. Tenen un no-sé-què especial. “És una màgia que es produeix entre el públic i l'escenari”, diu Joan Pera. Per a Laura Aubert, es tracta d'un esdeveniment que la gent de barris i pobles porta molt endins. “Tothom espera aquest dia amb moltes ganes i hi ha aquesta curiositat per saber què es farà l'any següent”, diu. “És una tradició molt especial i és, a més, l'origen perquè els nens comencin a anar al teatre. I ara necessitem el públic jove més que mai”, afegeix Dafnis Balduz. Sara Espígul parla d'*Els Pastorets* com a ritual, una cosa semblant a la missa del gall. “Catalunya és un poble calent, i a la gent li agrada estar en germanor, amb la gent que estima, i *Els Pastorets* són això”. I, al capdavant, no és d'estranyar que, més d'un segle després, Catalunya continuï aixecant ben amunt aquesta tradició. ●

Laura Galve Barranco
i Rubén García @rugarcia

ON POTS VEURE PASTORETS?

Els *Pastorets* són representacions nadalenques amb orígens medievals i els primers textos en català daten del segle XV. L'any 1887 **Miquel Saurina** en va fer la primera versió moderna en català i l'any 1901 va arribar la reconeguda versió de **Frederic Soler Pitarrà**. Però de versions n'hi ha moltes, algunes de les quals molt populars, com *L'estel de Natzaret*, de **Ramon Pàmies** (1903); *Els Pastorets o l'adveniment de l'infant Jesús*, de **Josep Maria Folch i Torres** (1916), i *La flor de Nadal*, de **Francesc d'Assís Picas** (1954). L'argument base s'articula amb tres històries: la de Josep i Maria a la recerca d'un espai per acollir el naixement, la lluita entre els àngels i els dimonis i, finalment, les divertides històries dels pastors. En aquest mapa trobareu alguns dels molts escenaris de Barcelona i rodalia que ja han confirmat aquesta tradicional representació tan arrelada als barris, ciutats i pobles del país.

BARCELONA

1. L'ESTEL DE NATZARET

Del 18 de desembre del 2021
al 9 de gener del 2022
Teatre de Sarrià (Barcelona)

2. ELS PASTORETS, EL MUSICAL

Del 18 de desembre del 2021
al 9 de gener del 2022
Teatre GESPA del Centre Sant Pere Apòstol (Barcelona)

3. L'ESTEL DE NATZARET

Del 19 de desembre del 2021
al 9 de gener del 2022
Sala Poblenou (Barcelona)

4. ELS PASTORETS DEL CENTRE

Del 22 de desembre del 2021
al 4 de gener del 2022
Centre Moral i Instructiu de Gràcia
(Barcelona)

5. JESÚS ÉS NAT

2 de gener del 2022
Orfeó Martinenc (Barcelona)

6. ELS PASTORETS 2.0

Del 17 al 19 de desembre del 2021
Centre Catòlic de Sants (Barcelona)

7. LES PASTORETES DE VALLVIDRERA

Del 10 al 19 de desembre del 2021
Centre Cívic Vallvidrera Vázquez
Montalbán (Barcelona)

8. ELS PASTORETS

Desembre del 2021
Foment Hortenc (Barcelona)

9. ELS PASTORETS

Desembre i gener del 2021
Casal Catòlic de Sant Andreu de
Palomar (Barcelona)

10. ELS PASTORETS DEL CASAL

12, 18 i 19 de desembre del 2021
Casal Font d'en Fargues (Barcelona)

L'HOSPITALET DE LLOBREGAT

11. ELS PASTORETS O L'ADVENIMENT DE L'INFANT JESÚS

25 de desembre del 2021
Centre Catòlic de l'Hospitalet
de Llobregat

BADALONA

12. ELS PASTORETS

26 i 27 de desembre del 2021
Teatre Zorrilla

UN NADAL PER POSAR LLUM A LA FOSCOR

Després de la foscor que ha precedit els darrers mesos amb la pandèmia, Barcelona es prepara per recuperar la il·lusió i l'optimisme amb un Nadal ple d'activitats culturals per gaudir sols, amb amics, en parella o en família. Aquestes festes la llum serà la protagonista. L'epicentre de les activitats nadalenques, el centre de la ciutat, ja s'ha vestit de gala amb uns renovats dissenys d'il·luminació creats

per l'estudi Antoni Arola. La companyia Ponten Pie els va inaugurar amb un espectacle festiu i familiar, Ombrana. Els 26 artistes de la companyia van animar amb circ i música en directe l'encesa dels quatre-cents trams il·luminats de la ciutat, fet que va servir de tret de sortida per a la gran programació cultural que l'Ajuntament i els comerciants t'han preparat arreu de la ciutat.

Barcelona, una gran escenografia de llum!

La llum també serà la protagonista del (cada any polèmic) **pessebre de la plaça Sant Jaume**. La tradicional instal·lació davant de l'Ajuntament s'expandeix per les façanes entre la Via Laietana i la Rambla. Si surts a donar un volt pel centre, busca totes les figures il·luminades que acompanyen el naixement de Jesús. El bou i la mula dormiran a les parets de la seu del consistori. On creus que serà el caganer?

Si segueixes la ruta cap al mar, desvia't fins al **port de Barcelona**. El Moll de la Fusta també t'enlluernarà amb 85.000 llums led, fins al 6 de gener, amb un gran pessebre flotant, i el pailebot Santa Eulàlia, el veler centenari amb què arriben a la ciutat els Reis Mags, estarà engalanat i obert per ser visitat.

Un altre espai que promet causar sensació és el **Recinte Modernista de Sant Pau**. Els jardins de l'hospital guanyen vida amb *Els llums de Sant Pau*, un recorregut d'1,5 quilòmetres, il·luminat d'una manera espectacular que vol evocar un conte de fades. Barcelona se suma així a la tradició alemanya i britànica de vestir amb llums i caminades sensorials els jardins de la ciutat. Es recomana reservar les entrades, d'entre 12 i 14 euros, amb antelació.

Festival de Nadal de Barcelona

Del 18 al 30 de desembre a la **plaça Catalunya** hi trobaràs música, cinema, arts de carrer, arts plàstiques i participació ciutadana, tot sota una escenografia nadalenca creada per **Juli Sanjuan**.

Matins d'activitats familiars

Les famílies podran gaudir d'un munt d'activitats per animar els més petits i les més petites a gaudir de la lectura; el microfestival de circ i pel·lícules d'animació *Puck i la seva troupe*; la instal·lació d'art *crochet* interactiva *Playscape deluxe*, de l'artista belga **Cathy Berthel**; un taller d'arts plàstiques centrat en l'art postal; l'experiència fotogràfica *Clic clac*, per viatjar en el temps i crear fotografies actuals sobre el fons d'imatges antigues de Barcelona durant el Nadal, i *Animalia*, on l'equip de biòlegs d'**Animalia Inc.** mostraran el dia a dia de la seva feina entre plantes i animals.

Tardes de ritme i arts de carrer

Tant si estàs comprant com passejant, t'agradarà fer una pausa amb espectacles musicals com *Fil musical*, el ritme festiu que barreja funk, hip-hop i soul brass, de la **Hip Horns Brass Collective**.

Les arts de carrer també prenen protagonisme, ja que Barcelona s'ha aliat amb els festivals **Fira Tàrraga**, **Trapezi** i **Sismògraf** per portar el bo i millor de les seves programacions al centre de la ciutat. No perdis de vista la dansa sobre xanques a **Müller** (Cia. Maduixa); **Ovvio** (Kolektiv Lapso Cirk), un espectacle de circ que desafia les lleis de la gravetat; les acrobàcies d'**Uparte** a **Aureo**, o l'aplaudida proposta minimalista *Pelat*, on **Joan Català** revisita les tècniques artesanals per dotar-les de significats nous. També hi trobaràs *Transmissions*, una conferència ballada sobre danses urbanes.

Vespres de cinema i música

Als vespres la música serà la protagonista de l'escenari central de la plaça Catalunya, amb propostes de dones que estan revolucionant l'escena local: **Andrea Motis Trio**, **Meritzell Neddermann**, **Clara Gispert**, **Memi Sillah** i les **Sey Sisters**.

La música també tindrà un pes important en la programació de l'Ajuntament. Entre el 17 i el 31 de desembre trobaràs un total de **100 concerts en viu** de músiques nadalenques, que es desplegaran per tota la ciutat, en tots els seus districtes, barris, mercats i eixos comercials. Jazz, indie, pop, flamenc, ambient i música clàssica en una programació on col·laboren el Conservatori del Liceu; els festivals **Sònar**, **Cruïlla** i **Primavera Sound**; el Taller de Músics, i l'Associació de Músics de Jazz i Música Moderna de Catalunya. Hi podràs veure artistes de la talla dels **Hermanos Cubero**, **Rita Payés**, **Gemma Abrié**, **Bòreas Ensemble**, **Renaldo & Clara** i **Akkan**.

Arquitectura interactiva a la plaça Universitat

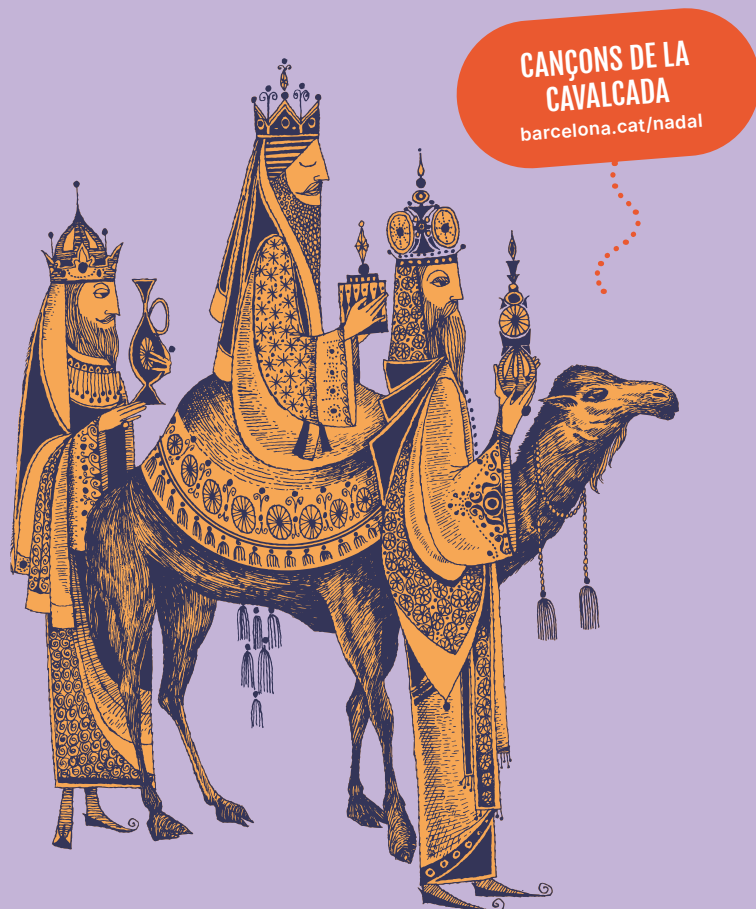
A la plaça Universitat podràs participar en la proposta de l'estudi **Domestic Data Streamers**, una peça d'arquitectura interactiva que converteix el moviment en votació i genera històries nadalenques col·lectives. ●

Redacció

Totes les activitats a
barcelona.cat/nadal

BENVINGUTS, REIS MAGS

CAVALCADA 2021

La nit del 5 de gener Barcelona viu una de les seves nits més esperades, màgiques i emocionants. La ciutat rep els Reis Mags amb un veritable festival artístic! Ses Majestats els Reis d'Orient arribaran el 5 de gener a la tarda al Moll de la Fusta a bord del pailebot Santa Eulàlia, on l'alcaldeessa, Ada Colau, els farà lliurament de la clau que obre totes i cada una de les cases de la ciutat. Acompanyats d'un gran seguici de patges, els Reis recorreran la ciutat fins al seu quarter general, a la plaça d'Espanya, i ompliran els carrers d'il·lusió amb les seves impressionants carrosses. Prepara't per viure una cavalcada plena de música, teatre i dansa i art!

L'arribada de Melcior, Gaspar i Baltasar és una bona oportunitat perquè els més menuts i les més menudes de la casa els entreguin el xumet. Segur que els Reis estaran molt contents de saber que aquest any ha estat l'últim que l'han fet servir! I penseu a anar a dormir d'hora: els Reis tenen una nit molt llarga al davant!

RECORREGUT I HORARIS

QUÈ S'AMAGA EN ELS SOMNIS ESCRITS A LES CARTES ALS REIS?

Del 28 de desembre al 4 de gener els Reis d'Orient reobriran la seva fàbrica màgica a la Fabra i Coats de Sant Andreu. Melcior, Gaspar i Baltasar posen a punt el complex fabril per assegurar-se que tots els regals i la felicitat arriben a temps a les cases de les barcelonines i els barcelonins. Acosta-t'hi en família i coneix centenars d'ajudants que ens acompanyaran per la Fàbrica dels Reis d'Orient, un lloc extraordinari ple de racons màgics i secrets per descobrir. Enguany prometen desvelar el gran misteri que s'amaga en els somnis escrits a les cartes de les nenes i nens: la màgia de la il·lusió.

La fàbrica funciona a tota màquina, i, mentre hi passegeu, us entretingueu amb divertits balls i la interacció amb persones i andròmines de tota mena. També descobrireu com el reciclatge, la diversitat i la seguretat són l'ànima d'aquestes festes de Nadal.

Per poder-hi assistir caldrà reservar la plaça amb cita prèvia, a partir del 13 de desembre, i obtenir l'entrada amb l'horari assignat. Més informació a barcelona.cat/nadal

AQUEST NADAL, REGALA TEATRE!

A TeatreBarcelona trobaràs les millors entrades de tots els espectacles de Barcelona i rodalia. Deixa't guiar per les nostres recomanacions, opinions del públic, seleccions d'espectacles i reportatges! A més, trobaràs disponibles molts tiquets regal i abonaments, amb data oberta, perquè els Reis, el Pare Noel i el Tió encertin segur!

teatrebarcelona.com

CAP D'ANY AL TEATRE

La nit de Cap d'Any és un dels moments més esperats de les festes nadalenques. El raïm i el cotilló són presents a tots els sopars, però les 12 campanades també se celebren als teatres de la ciutat. Si encara no has decidit què faràs aquesta nit tan especial, pots plantejar-te d'anar a veure alguna de les funcions especials que preparen els grans musicals i comèdies de la cartellera. Tots comencen una miqueta més tard del normal perquè arribin les 12 de la nit i puguem celebrar l'entrada de l'any amb tota la companyia, que sol oferir entreteniment i números especials per a l'ocasió.

Cantando bajo la lluvia

Teatre Tívoli (21 h, entre 53 i 97 €)

T'estimo si he begut

Teatre Poliorama (21.45 h, entre 43 i 55 €)

El gran comediant

Teatre Goya (21.30 h, 62 €)

El guardaespaldas, el musical

Teatre Coliseum (22 h, entre 51 i 83 €)

53 diumenges

Teatre Romea (22 h, entre 37 i 58 €)

Fama, el musical

Teatre Apolo (22.30 h, entre 47 i 65 €)

¿Quieres pecar conmigo?

Eixample Teatre (22 h, 40 €)

Aquest Nadal, REGALA ENTRADES!

Carles Sans

Teatre Borràs

**Cantando bajo
la lluvia**

Teatre Tívoli

Bruno Oro

La 9 del Bosque

VENDA D'ENTRADES
grupbalaña.com

El Guardaespaldas

Teatre Coliseum

Hamlet Aribau

Cinema Aribau

GrupBalaña
CINE, TEATRE, MÚSICA I MÉS

Troba tota la informació dels millors
espectacles de Barcelona aquí

f t i @GrupBalaña

90 DINARS DE NADAL EN 60 MINUTS

© Roser Blanch

'El llarg dinar de Nadal'
Del 15 desembre al 9 de gener
Biblioteca de Catalunya

90 dinars de Nadal en 60 minuts, actors que envelleixen a escena i la història de quatre generacions d'una família sense talls, canvis d'escena ni teló. Després de cinc temporades d'èxit consecutiu a El Maldà i de girar per tot el país, **El llarg dinar de Nadal** torna al Teatre de la Biblioteca de Catalunya per celebrar el 10è aniversari de la companyia que ha posat ànima a aquest reconegut: **La Ruta 40**.

Un viatge a través del temps

Escrita l'any 1931 per **Thornton Wilder**, guanyador de tres Premis Pulitzer, **El llarg dinar de Nadal** ens transporta a la societat americana del segle XIX i principis del XX a través d'un fabulós joc del pas del temps que permet mostrar, en una hora i sense cap tall, 90 anys de la vida de la família Bayard, una família benestant, propietària de diverses fàbriques amb la qual viurem els canvis d'hàbits i costums al llarg de gairebé un segle, la repetició de codis de conducta generació a generació, la frustració per les pèrdues, la cerca de la felicitat i, sobretot, el mateix pas del temps. "És com un sol dinar sostingut, no hi ha cap tall en escena, els personatges

envelleixen a l'escenari", explica el director de l'obra, **Alberto Díaz**, integrant de **La Ruta 40**, juntament amb **Albert Prat** i **Sergi Torrecilla**. "És un repte interpretatiu molt bèstia i especial, a la segona pàgina ja han passat cinc anys!", expliquen. Els set actors, que interpreten diferents papers de fins a quatre generacions, han fet un treball físic "molt subtil", per no anar cap a la caricatura.

Al text original l'autor proposa un exercici de mim, amb un vestuari pràcticament negre i perruques, "però no li hem fet cas, hem optat per treballar els ritmes i una lleugera construcció física que recordi la vellesa; hem revisat codis que el 1931 van ser molt trencadors, però que ara toca renovar", afegeix Díaz. A més d'aquest interessant joc de concentració i acceleració del temps, hi ha, per exemple, un joc amb les portes: una porta de naixements i una porta de defuncions. Un joc teatral singular a cavall entre el drama i la comèdia que no és només la història d'una família, segons explica **Albert Prat**, sinó que també és la història d'una casa. "L'obra s'inicia amb el primer dinar de Nadal en una casa nova i s'acaba després de 90 anys, quan decideixen marxar de la casa".

Després de cinc temporades al petit escenari d'El Maldà l'espectacle torna amb la complicitat de La Perla 29, productora capitanejada per Oriol Broggi.

"És com un sol dinar sostingut, no hi ha cap tall en escena, els personatges envelleixen a l'escenari"

"Tot i el relatiu èxit, sempre ens va quedar la recança d'intentar portar l'espectacle a un teatre més gran, perquè estàvem convençuts que el text de Wilder i la nostra proposta connectaven molt amb el públic", explica la companyia. Una efemèride especial amb la qual La Ruta 40 celebra deu anys de trajectòria: "Seguim disposats, igual que la família Bayard, a seure un cop més a taula per Nadal, mirant per la finestra, per veure com tot continua igual i com el temps passa sense poder-hi fer res".

Redacció

L'ARIBAU: DE CINEMA A TEATRE

Aprofitant que tenen el teatre de la Biblioteca de Catalunya ocupat amb **El llarg dinar de Nadal**, la troupe d'**Oriol Broggi**, **La Perla 29**, s'aventura aquestes festes en un projecte efímer: reconvertir el cinema Aribau –que compta amb la pantalla de projecció més gran de Catalunya– en una sala per a 350 espectadores. Ho fan per aixecar **Hamlet Aribau**, una proposta insòlita que revisita el clàssic de **William Shakespeare**, traduït per **Joan Sallent**, des d'una perspectiva molt cinematogràfica.

Hamlet explica una història de venjances i dolors. La història comença quan el fill del recentment mort rei de Dinamarca, descobreix, per l'aparició del fantasma del seu pare, que aquest ha mort de manera terrible. El seu propi germà, Claudi, l'ha enverinat, i la seva mare n'és còmplice. En aquest moment començarà a dubtar de tot el que veu i sent, de la realitat del que l'envolta o de la versemblança de l'aparició que ha pogut veure amb els seus ulls. La tragèdia que s'amaga darrere de la mort del seu pare s'anirà descobrint a poc a

poc, en un text carregat de poesia que ha llegat alguns dels versos més famosos de la història teatral. El jove **Guillem Balart** donarà vida a aquest turmentat príncep de Dinamarca. L'acompanyaran a escena **Miriam Alamy, Toni Gomila, Carles Martínez i Ramon Vila, Marc Rius, Elena Tarrats i Sergi Torrecilla**.

"En Shakespeare vam trobar llibertat"

Un espai immersiu

El cinema Aribau formarà part activa del muntatge. La sala, construïda l'any 1962, celebra 60 anys posant en valor el seu llegat cultural i arquitectònic. La sala, que conserva l'esperit de l'època daurada del setè art, va ser construïda per l'arquitecte **Pere Ricart Biot** i porta el segell en la decoració de l'interiorista i dissenyador industrial **Antoni Bonamusa**, artífex de la remodelació de la majoria de cinemes de la ciutat a partir dels anys 60. Ara La Perla 29 ha muntat un escenari i una graderia

sobre les 1.175 localitats de la platea. "No volíem perdre la proximitat amb el nostre públic", explica Broggi. "Serà un **Hamlet** espectacular i amb molts referents cinematogràfics".

Aquest **Hamlet Aribau** suposa la segona aproximació de la companyia, coneguda per propostes com **Incendis** (2012), **Filumena Marturano** (2021), **Luces de bohemia** (2011) o **Una giornata particolare** (2015), a un dels personatges més universals del teatre. El seu primer **Hamlet** va ser l'any 2009, protagonitzada per **Julio Manrique**. "En Shakespeare vam trobar llibertat. La llibertat total dins la mesura extraordinària dels seus versos", apunta el director. Pensar a tornar a muntar la història del príncep que furga en el crim familiar els va fer "una il·lusió boja, gairebé pueril", motiu que els va portar a repensar-se i apostar per revisitar aquesta "tragèdia que necessita ser explicada una vegada i una altra", i trobar noves maneres i espais per treballar. 🍷

Redacció

© La Perla 29

6 PROPOSTES QUE TORNEN PER NADAL A LA CARTELLERA

EL PETIT PRÍNCEP

És el musical que, any rere any, emociona grans i petits. Dirigida per Àngel Llàcer, celebra la vuitena temporada en cartell amb **Manu Guix, Iñaki Mur, Georgia Stewart, Miguel Àngel Sánchez i Carme Milán.**

BARTS
Fins al 16 de gener

EL MÀGIC D'OZ

L'èxit de La Brutal escrit per **Marc Artigau i David Selvas** torna a la cartellera amb l'actualitzada història de la Dorothy a ritme de pop, trap o hip-hop. Amb **Elena Gadel, Mercè Martínez i Marc Pociello.**

TEATRE CONDAL
Fins al 9 de gener

CONTE DE NADAL

El **Cor Infantil de la Unió**, juntament amb l'Orquestra del Liceu, ofereix un concert basat en els contes de Dickens, il·lustrat amb la poesia de la sorra de **Borja González** i la música d'**Albert Guinovart.**

GRAN TEATRE DEL LICEU
18 i 19 de desembre

IMPROSHOW NADAL

Els **Planeta Impro** proposen un joc d'improvissació per posar humor a aquest Nadal, a les tradicions i als personatges més típics de les festes. Un espectacle on el públic és l'únic guionista i protagonista.

TEATRENEU
Fins al 6 de gener

EL MAG LARI

Arriba Nadal i, amb les festes, la màgia. Et proposem Un Nadal amb el **Mag Lari** de sempre, amb la sorpresa i l'humor de sempre i, sobretot, amb la il·lusió de sempre. Una nit especial i irreplicable!

CASINO L'ALIANÇA
El 28 de desembre

NADALES AMB POC ESPERIT

El trio d'artistes **Beltran, Pedragosa i Pedrals** proposen una nit de nadales diferents amb molt poca nostàlgia però amb ritme, molta festa, un toc d'inconformisme, poesia i humor.

EL MALDÀ - Fins al 19 de desembre

PROGRAMACIÓN DE HUMOR EN BARCELONA

ESPECIALIZADOS EN EL MUNDO DEL HUMOR DESDE 1980

93 274 47 98

ENTREVISTA

NATALIA MILLÁN

“Els amants de teatre de text comencen a respectar el gènere musical”

El Teatre Victòria acull aquestes festes el musical *Billy Elliot*, una de les produccions més veteranes de Broadway i el West End, que ha triomfat a la cartellera madrilenya durant tres temporades consecutives. Es tracta d'un musical per a tots els públics protagonitzat per uns nens que, després de sotmetre's a una exigent preparació artística en una escola creada expressament per entrenar els artistes infantils de l'espectacle, pugen per primera vegada a escena per explicar aquesta història de superació i amor a la dansa. Encapçala el repartiment Natalia Millán, una veterana actriu del musical que encarna, des de la seva estrena, un dels personatges clau de la història: la senyoreta Wilkinson.

© SOM Produce

Natalia, com encares aquesta nova temporada de *Billy Elliot* a Barcelona?

Amb moltíssima il·lusió. Primer, perquè crec moltíssim en aquest espectacle; segon, perquè tenim l'aval del públic, i tercer, perquè amb aquest espectacle és impossible caure en la rutina. Com que tenim cinc o sis actors per a cada un dels personatges infantils, les funcions mai són iguals. Encara que el text sigui el mateix i la història sigui la mateixa, cada dia és un Billy diferent i t'hi enfrontes amb uns ulls diferents; és sempre un repte.

Com és treballar amb tants nens?

Són grandíssims professionals, tenen un sentit de la responsabilitat i una serietat treballant realment imponents. La majoria dels actors vam trigar anys a tenir una responsabilitat així. No perden la concentració ni un moment. Són unes persones molt especials no només per la formació, sinó perquè amb l'edat que tenen assumeixen el seu important paper amb intel·ligència i amb una sensibilitat sorprenent. Amb ells aprenc molt, per aquesta manera d'afrontar la feina tan pura, tan nova i tan contagiosa. Veure en ells això és molt estimulant. Aquí hi ha molt de creixement, i no només el dels nens.

Com t'enfrontes a l'exigent dia a dia que suposa fer una producció com *Billy Elliot*?

Tinc la sensació d'afrontar una cosa nova cada dia. Normalment en una altra obra de teatre, un cop passats els assajos, les jornades laborals són curtes, però intenses: arribes una hora abans per preparar-te i després fas la funció o funcions, però no són jornades llargues... En aquest musical els dies són força llargs perquè, com que hi ha rotacions, sobretot entre els més joves, sempre hi ha assaig, però no només amb els Billys, també amb els Michaels, l'amic de Billy; les nenes; la meua filla... En total, són uns 80 nens.

Fa uns anys va saltar la polèmica quan una periodista es va mofar del fill de l'hereu a la Corona britànica quan va saber que feia classes de ballet. Què en penses, d'aquestes actituds?

Primer, veig que avui en dia encara és molt necessari i oportú fer obres amb missatges tan potents com el que explica *Billy Elliot*; i segon, que una dona jove, periodista, culta, formada faci una broma sobre el fet que un nen, tant és qui sigui, estudiï dansa, em sorprèn.

© SOM Produce

Estem avançant molt en temes com el feminisme o el gènere, però alhora hi ha, com a reacció, una involució que em preocupa. Molta gent no s'adona que el respecte ens beneficia a tots.

L'evolució i consolidació dels grans espectacles musicals a Barcelona i Madrid és constatable, només cal mirar les cartelleres. Però, tot i això, el camí fins aquí ha estat molt llarg. Com l'has viscut, tu?

Jo vaig començar a dedicar-me als musicals als anys 80. Vaig fer quatre o cinc musicals seguits [*My fair lady* i *Jesucristo Superstar* van ser dos dels seus primers treballs], i de sobte tot es va parar, hi va haver molts anys de desert absolut en el món dels musicals i ens vam haver de reciclar, fins que anys després va renèixer una altra vegada. Jo he vist aquest creixement gradual del teatre musical a Espanya i, d'alguna manera, formo part d'això. Ara l'únic que desitjo és que això continuï o que almenys es mantingui, perquè crec que aquí som capaços de fer-ho tan bé com a qualsevol altre lloc del món.

Has defensat el teatre musical de manera molt activa i has lluitat perquè es doni al gènere la importància i el valor que mereix. Per què creus que encara hi ha gent que l'infravalora?

Això només passa aquí, en altres països és a l'inrevés: tothom vol fer musicals i tothom vol anar-los a veure. Afortunadament, aquesta concepció ha començat a canviar. El públic que estima els musicals està creixent, i el que em sembla més important: els amants del teatre de text, la gran majoria dels quals abans veien el teatre musical com un gènere menor, comencen a respectar-lo. De fet, fa uns anys això passava entre els mateixos companys de professió; jo he tingut discussions amb alguns que deien que “fer un musical és fer una cosa menor”, i no, cada vegada hi ha més actors de prestigi. Un musical no el pot fer qualsevol...! ●

Redacció

RALUY, UN VIATGE EN EL TEMPS

'Vekante'
Fins al 27 de febrer
Port Vell

La història de la família Raluy té tots els ingredients d'una pel·lícula de Hollywood. De fet, les seves centenàries caravanes i el seu circ-museu van ser, l'any 2011, escenari de la presentació de la pel·lícula *Aigua per a elefants*, ambientada en un circ dels anys 30 i protagonitzada per Robert Pattinson i Reese Witherspoon. La companyia era el lloc ideal per a la posada de llarg d'aquesta superproducció. Una visita al Raluy és un autèntic viatge en el temps que no necessita ni decorats ni postproducció, és un somni amb els peus a terra.

Als últims anys, la família s'ha dividit en dues companyies, i una nova generació de dones (Louisa i Kerry al **Circ Raluy Legacy** i Rosa al **Circ Històric Raluy**) ha agafat el relleu als quatre germans, tot homes (Lluís, Carlos, Eduardo i Francis). Ells són la segona generació de la nissaga, fills de **Marina Tomàs**, igualadina de bona família, i **Lluís Raluy Iglesias**, acróbata nascut a Carcassona (França) l'any 1911. Conegut com "El Tigre de Sant Adrià", a mitjans dels anys 30 feia exhibicions a les platges de Sant Adrià de Besòs i formava part, ja, dels grups "Los Oliveras" i "Los Keystone".

Marina, que s'havia traslladat a Barcelona, es va enamorar de l'acròbata Lluís Raluy i va decidir deixar la vida benestant per començar una vida nòmada.

D'aquesta manera tan romàntica naixia la nissaga Raluy. Entre els anys 40 i 50 del segle passat, la parella va actuar en els grans circs europeus i el nom de Raluy es va escampar com la pólvora gràcies a dos números d'alt risc, espectaculars i únics: l'home bala i el triple salt mortal en automòbil.

La segona generació

Amb els anys, els fills de la segona generació també van començar a fer un número de barres fixes i durant 15 anys van actuar en prestigiosos circs, com el Cirque d'Hiver de París i el Blackpool de Londres.

La família es va anar fent gran —els fills es casaven— i aquesta època triomfant d'artistes contractats va

donar pas a inicis dels anys 70 a la fundació d'un circ familiar, que en una primera etapa va tenir diversos noms: *Alabama*, *Moscovo-Portugal*, *Moscú* i *Ringland*. Van viatjar per mig món i durant tres anys van estar de gira per Portugal, fins que la Revolució dels Clavells va estar a punt de nacionalitzar el circ i van tornar a Catalunya.

Era un circ tradicional, fins que, a poc a poc, la família va anar arreplegant caravanes i vehicles antics d'abans de la Segona Guerra Mundial per restaurar-los. Així es va anar convertint en el circ a l'antiga que tots coneixem i podem admirar, un Nadal més, al Port Vell de Barcelona. ●

Marcel Barrera | @marcelbarrera

BARÓ D'EVEL, D'ESTUDIANTS A CREADORS

© François Passerini

Quan l'any 1996 va obrir a Sant Esteve de Palautordera el Centre de Recerca de les Arts del Circ (CRAC), **Tortell Poltrona** (Jaume Mateu) pensava en el seu fill **Blai Mateu** per ajudar a estirar el carro i qui sap si també per agafar algun dia el relleu del **Circ Cric**. Un Blai encara adolescent ja havia fet alguns passos com a pallasso, però volia una bona formació i tenia entre cella i cella anar a estudiar a França, on el circ disposa d'escoles de prestigi. Dit i fet, va marxar al país veí.

A les proves d'accés a l'École Nationale des Arts du Cirque de Rosny-sous-Bois, va passar un fet que li canviaria la vida a ell, a la seva família i, segurament, també al circ contemporani. En Blai va conèixer **Camille Decourtye** (Pithiviers, França, 1978), una jove francesa de 17 anys, filla d'una mestra i d'un granger ensinistrador de cavalls, que després d'acabar estudis de batxillerat buscava trobar un camí a la vida. Ja a l'escola, la parella va crear el primer espectacle, *Os zingos*, i va viatjar a Bòsnia amb **Pallasos sense Fronteres**.

Després dels dos primers anys a Rosny, van completar la seva formació al Centre National des Arts du Cirque (CNAC), a Châlons-en-Champagne. Allà van crear, encara com a estudiants, la companyia **Baró d'Evel**, nom

'Mazut'
Del 29 de desembre
al 16 de gener
Teatre Lliure

que va triar Decourtye perquè era l'expressió que feien servir a casa seva per recordar el món itinerant que havia viscut amb la família.

Poc abans d'acabar el curs, van fer una estada al **Circ Cric** per assajar i crear *¿Por qué no?*, el primer espectacle de la companyia. Corria l'any 2000 i Baró d'Evel estava formada per Julien Cassier, Adrià Cordoncillo, Mathieu Levavasseur, Nicolas Lourdelle i, evidentment, Blai Mateu i Camille Decourtye.

Després d'aquests inicis, van venir els espectacles *Bechtout* (2003), *Petit cirque au marché* (2005), *Y* (2006) —l'espectacle en solitari de Blai Mateu sobre els exiliats—, *Le sort du dedans* (2009) —primer espectacle en carpa i amb animals— i *Mazut*, estrenat l'any 2012 i que ara, nou anys després, es veurà al Teatre Lliure. *Mazut* va néixer del duet de Blai i

Camille, però la solidesa de la peça permet a la companyia plantejar-se la seva primera experiència de transmissió d'un repertori amb els intèrprets **Marlène Rostaing** i **Julien Cassier**.

Després de *Mazut* vindrien altres joies escèniques, com *Bèsties* i el díptic *Là, sur la falaise*. Baró d'Evel captiva per la seva intimitat i fragilitat, per la creació d'universos i per unes preguntes que ens despullen. "Què busquem, exactament?", es pregunten a *Mazut*. O "Vols que no fem res?", s'interroguen a *Là*. Els seus espectacles són un torrent d'emocions humanes i d'expressivitat. Una companyia que meravella en tot allò que fa i que encara ha d'escriure moltes pàgines d'or de la creació contemporània. ●

Marcel Barrera
@marcelbarrera

CIRC SORPRENENT

© Clara Pedrol

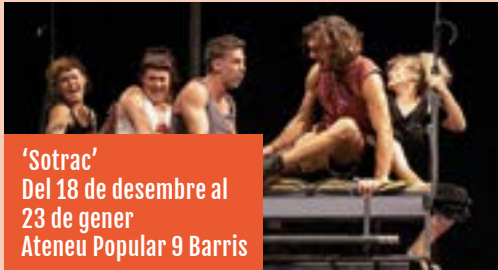
'Nuye'
Del 27 de desembre
al 9 de gener
Mercat de les Flors

Nuye és una proposta que combina circ i coreografia per parlar-nos de les diferents dinàmiques de les relacions de parella, de l'anar i venir de les persones, de la recerca constant per completar-nos. L'espectacle, que ja es va poder veure al Grec 2021, parteix de les parelles artístiques per estendre el concepte a tota mena de relacions. A escena: una companyia amb 12 anys de trajectòria, els EIA, responsable d'èxits que encara giren pels escenaris com *Espera* o *inTarsi*.

© Marta García

'Sotrac'
Del 18 de desembre al
23 de gener
Ateneu Popular 9 Barris

El **Circ d'Hivern** de l'Ateneu Popular 9 Barris arriba a la 26a edició amb **Sotrac**, un espectacle que ens proposa reflexionar sobre la vida i la mort, sobre problemes actuals com la gestió del temps o l'ús de les noves tecnologies i sobre alguns comportaments individuals i col·lectius. Dirigit per **Raül García**, inclou disciplines com el clown, el cercol aeri, el trapezi, la perxa xinesa i la dansa. Risc, humor i crítica en un dels clàssics circenses de l'escena nadalenca de la ciutat.

'Avua'
19 de desembre
SAT!

Avua és una forma infantil que s'utilitza al Brasil per definir un vol, com el que fan les protagonistes d'aquest espectacle per a tots els públics: les papallones. **Avua** s'inspira en l'univers de les papallones, en el seu vol i la seva bellesa, i combina el circ amb la poesia visual i el moviment. És un espectacle recomanat a partir de 2 anys, creat per la companyia **Bool**, formada per **Boris Ribas** i **Olga Lladó**.

© Pepo Segura

Circusland
Obert tot l'any
Besalú (Girona)

Si vols escapar-te de la capital, a Besalú hi trobaràs el **Palau Internacional de les Arts del Circ**. Ubicat a la casa abacial del monestir de Sant Pere, proposa descobrir les arts del circ i els seus orígens, història i evolució. Una iniciativa impulsada per la Circus Arts Foundation, encarregada del **Circ de Nadal de Girona** (del 25 al 29 de desembre) i del **Festival Internacional de Girona**, que es farà al febrer.

SALA ARS
Teatre Bcn

Gaudeix de tota la varietat a
Sala Ars Teatre BCN
consulta tota la programació a
www.salaarsteatre.com

C/ de les Jonqueres, 15
08003 Barcelona

'Crimen Perfecto'
espectacle més vist a la
sala de proximitat
Sala Ars Teatre BCN

No et perdis:
A los 30, lo petamos
Miss Cuarenta
Els Tres Porquets
Colegax... y sus mujeres
La Blancaneus i els 7 nans
La Huella
Crimen Perfecto
Master Sex
Aladí
La Casa de Bernarda Alba
La Sireneta

ENTREVISTA

EUGENIO NAVARRO

TITELLAIRE DE LA PUNTUAL

“A Catalunya tenim una bona tradició de titelles, és el nostre tresor”

Catalunya és una terra de titelles. I un dels que ha contribuït més que sigui així és l'Eugenio Navarro (Las Palmas de Gran Canaria, 1953), un dels titellaires degans de casa nostra, amb més de 40 anys de professió i que en fa més de 15 que va obrir La Puntual, on cada cap de setmana ofereixen espectacles de titelles d'aquí i d'arreu del món.

Eugenio Navarro va tenir el primer contacte amb els titelles a Portugal, durant la Revolució dels Clavells, una autèntica revolució cultural. Allà va conèixer el Toni Rumbau i la Mariona Masgrau, que just començaven a treballar amb titelles. Aquella experiència li va servir per plantar la llavor i quan, en arribar a Barcelona, els seus dos amics van anunciar que volien crear una companyia titellaire, s'hi va sumar immediatament.

Eugenio: Ens havíem llançat a una aventura on no sabíem que podia passar i tampoc teníem formació. Consideràvem que el món del titellaire era un món molt lliure, de molta imaginació, de recerca. Era finals del 76, principis del 77. Vam produir el primer espectacle i ens vam espavilar per anar a representar-lo on podíem. Per a sorpresa nostra, el que feïem agradava molt.

Aquest va ser l'origen de La Fanfarra. Quina era l'organització?

La Mariona construïa totes les mario-

netes i el Toni i jo feïem les escenografies. A l'hora de fer les representacions, la Mariona i jo manipulàvem les marionetes. A força d'assajos vaig aprendre a fer-ne anar una. Però val a dir que eren molt maques i que es movien molt bé.

L'ofici del titellaire és molt rodamon, i vosaltres en sou un exemple clar.

Una de les raons per dedicar-se a aquest ofici era que podíem viatjar molt. Teníem la necessitat de viatjar i aprendre què feien els altres. Hem viatjat per tots

els continents. La nostra escola sempre ha estat a través de l'observació del que feien arreu. Anàvem a molts festivals.

Amb La Fanfarra va ser una companyia de titelles innovadora?

En un aspecte, sí. Teníem una infraestructura molt aparatosa, i en un festival a Madrid es va posar a ploure i no vam poder muntar tota l'escenografia. Així doncs, la Mariona i jo ens vam veure forçats a actuar a la vista. I això va resultar ser molt trencador. I com

que vam veure que funcionava, ho vam continuar fent. Als nostres espectacles sempre es veuen els manipuladors, de negre, molt discrets i actuant.

El 84, va obrir el Malic, la vostra pròpia sala. Vau ser pioners.

Ens vam cansar d'estar sempre al carrer, voltant i voltant, i volíem fer un pas endavant. Volíem fer altres coses. El detonant va ser un viatge a Londres, a un festival de titelles. Allà vam conèixer moltes companyies i moltes maneres de fer, molts espectacles. En vam tornar molt carregats i amb ànim de fer coses diferents. I com que teníem espectacles que necessitaven ser representats en una sala, ens en vam buscar una.

I quina era la proposta del Teatre Malic? Una sala per fer-hi titelles exclusivament?

No sols vam fer-hi titelles. Ens vam obrir a tota mena de propostes escèniques. La idea era tenir un lloc també per convidar-hi la gent que admiràvem i havíem conegut. Vam tenir dansa, teatre, el festival d'òpera... Van ser per allà la Mercè Arànega, el Xavier Albertí, la Magda Puyo..., fins i tot La Fura dels Baus van actuar al petit escenari del Malic. Al final el que menys feïem era titelles.

“Abans, durant el franquisme, tot era molt cursi”

I el 2005 aixeques La Puntual, una sala exclusivament per a espectacles de titelles. Sou molta gent, al darrere?

El que ho dirigeix des de fa uns anys és el Nèstor, el meu fill. I també comptem des de fa dos anys amb una actriu, la Maria Ballús. Però en cada projecte que creem s'hi suma més gent. Una de les riqueses de la companyia era precisament aquesta, que ens envoltàvem d'un gran equip. I ara, a La Puntual, per muntar els espectacles encara igualment potser som 11 o 12 persones. Per exemple, ara estem assajant un espectacle, una readaptació d'*Els tres porquets*,

que estrenarem al febrer, i som unes 11 persones involucrades.

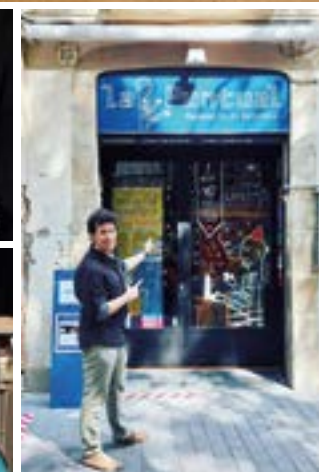
Ha evolucionat molt el sector al llarg d'aquests 40 anys?

Ja va haver-hi una evolució quan vam començar nosaltres, perquè abans, durant el franquisme, tot era molt cursi. Ara ha canviat molt amb les tecnologies, i també han evolucionat la sensibilitat i l'originalitat dels creadors. Hi ha companyies molt interessants, com **Cero en Conducta**, **Patio Teatro**... Afortunadament, a Catalunya tenim una bona tradició arrelada, és el nostre gran tresor. Ara venen els avis que

havien vist titelles al Turó Park quan eren petits, són tradicions que encara perduren. Els pares hi porten els nens, i per això intentem fer espectacles que no siguin sols per als nens. És molt important que els pares també s'involucrin en la història, en el que veuen i senten. I sentir els pares riure alhora és molt gratificant. ●

Marti Figueras
@MartiFiguerasM

Llegeix l'entrevista completa
a teatrebarcelona.com

MUSICAL FAMILIAR

EXIGÈNCIA MUSICAL I PEDAGOGIA

© Sílvia Poch

'Bye Bye Monstre'
Fins al 23 de gener
Teatre Poliorama

Les claus de l'èxit de Dàmaris Gelabert i El Pot Petit

El grup musical El Pot Petit i la cantant Dàmaris Gelabert coincideixen a explicar que l'exigència musical en les lletres i en els arranjaments musicals podria ser unes de les claus del fet que tots dos s'hagin convertit en referents en el panorama de la música adreçada a infants. "No hem cregut mai que per adreçar-nos a la canalla no haguéssim de cuidar la qualitat de les cançons", diu Gelabert, que afegeix que la part lúdica també l'ha tinguda en compte sempre. "Miro que les cançons enganxin, que siguin divertides, perquè soc conscient que han d'agradar als petits i també als grans", comenta.

L'autora de les cançons dels dies de la setmana o el *Bon dia* recorda que, quan va decidir dedicar-s'hi, va ser en bona part moguda pel fet que en català "no hi havia aquest repertori bàsic que pogués servir per a les escoles". De fet, la cantant es va formar a diversos països, com els Estats Units i el Regne Unit, que és on va trobar-se amb una cultura de llarg recorregut pel que fa a cançons pensades per aprendre hàbits en general,

però també altres coneixements que s'adquireixen els primers anys de la infància. "Com que jo era mestra de música de primària, la formació, sobretot la que vaig fer als EUA, em va animar a tirar-ho endavant", recorda. De tot plegat fa 23 anys, però la cantant no oblidava que quan va picar a les portes per proposar el seu projecte musical la resposta no li va agradar. "Em van dir que no els interessava, que no hi veien futur perquè eren unes cançons

per a les escoles, un material pedagògic molt concret al qual no veien sortida". Així doncs, va autoeditar-ho ella sola, i és així com va néixer el primer disc, *Tot sona*, que havia estat el seu projecte de final de carrera als EUA i que va crear en català i després va traduir a l'anglès.

Després del primer disc se n'hi van afegir d'altres i, ara fa vuit anys, Dàmaris Gelabert va pujar als escenaris

per primera vegada amb una banda amb la qual ha recorregut teatres del país. De fet, abans de la banda —en la qual toca amb els seus dos fills—, el que va començar a fer van ser vídeos de les cançons, i amb la bona acollida va ser quan va pensar que havia d'anar pels teatres per cantar en directe. Un dels últims projectes és el musical que signa amb la companyia teatral Dagoll Dagom, *Bye Bye, monstre*, per al qual ha creat les cançons i la música amb la direcció musical de la seva parella, el compositor Àlex Martínez.

Per la seva banda, Helena Bagué, cantant del grup El Pot Petit, coincideix amb Dàmaris Gelabert que l'exigència i la qualitat musical poden explicar perquè les famílies i les criatures canten de memòria les seves cançons. "He de dir que venim del món de la pedagogia i de les arts escèniques, i per tant coneixíem les inquietuds i les necessitats que poden tenir els infants", diu Bagué. A partir d'aquest coneixement previ, els components d'El Pot Petit van tenir clar que volien transmetre d'una manera lúdica, divertida, perquè pensaven que els valors arribarien més fàcilment.

Hi ha un altre fet que també cal subratllar en el cas d'El Pot Petit, que és la imaginació, el món fantàstic que han

creat, en el qual les criatures i els pares entren amb facilitat i en el qual saben que tot és possible. "A El Pot Petit els animals parlen, perquè hem creat un món de fantasia en què tot pot passar, i creiem que aquest fet també ha enganxat els petits", diu Bagué.

I amb aquestes dues premisses és com van començar el 2009, "amb molta il·lusió", diuen Siddhartha Vargas i Helena Bagué, l'un a la guitarra, l'altra amb la veu fins a l'actualitat, quan fan espectacles amb 13 components a l'escenari i 4 tècnics. "El 2013 va sortir publicat el primer disc, i amb la banda vam començar que érem 9 fent espectacles". Aquest Nadal, després que l'anterior només poguessin actuar a Barcelona pel confinament, han

decidit fer una gira que els portarà a diferents teatres del país i també de les illes Balears. "Estem molt contents, i no hauriem imaginat mai que el nostre projecte es fes tan gran, quan vam començar", diu Bagué, que subratlla que el que els fa emocionar més és que les famílies els expliquin que amb les seves cançons tots ballen al mig del menjador. "Que comparteixen moments de felicitat amb la nostra música és el millor que ens poden dir", conclou Bagué. ●

Trinitat Gilbert Martínez
@trinigilbert

'El lleó vergonyós'
Del 16 al 30 de gener
Teatre Romea

10 PLANS PER GAUDIR DE NADAL EN FAMÍLIA

1 PASSEJAR PEL POBLE ESPANYOL

Fins al 5 de gener el **Poble Espanyol** de Barcelona proposa diferents activitats familiars per fer en aquest recinte històric. Les petites i els petits podran visitar la Casa del Pare Noel i dels Reis d'Orient per lliurar-los les seves cartes, però també gaudir de l'espectacle de teatre i dansa acrobàtica **YU**, que explica la història d'una noia que no s'identifica amb el seu gènere, i del cicle musical **Rock & kids**, que aglutina una sèrie de concerts per a criatures amb els millors hits de la història del rock.

2 ANAR A VEURE UN CLÀSSIC NADALENC

A part de les mítiques representacions d'**Els Pastorets** pels barris i ciutats, hi ha altres clàssics nadalencs per veure, com el **Conte de Nadal**, de **Charles Dickens**. El podreu veure en dues versions molt diferents: amb música d'**Albert Guinovart** i les veus d'**Anna San Martín** (*Mar i cel*, *Scaramouche*) i **Albert Mora** (*La rambla de les floristes*, *Molt soroll per no res*), al Gran Teatre Liceu; o en una versió més teatral dirigida per **Albert Pueyo**, al Sala Ars Teatre. En temàtica nadalenca també destaca *La millor*

carta als Reis, que podreu veure al Jove Teatre Regina. No perdeu la pista a la dansa i a les diferents versions que veureu d'*El trencanous*, al Gran Teatre del Liceu, al Casino l'Aliança del Poblenou o a l'Aquitània.

3 GAUDIR D'UN MUSICAL

A la cartellera de la ciutat hi trobareu, durant aquestes festes, musicals amb històries que atraparan els petits i les petites de casa. Al Teatre Romea hi ha *Bruna*, Premi TeatreBarcelona al millor espectacle familiar, un musi-

cal que explica la història d'una nena que ha de fer un treball d'escola sobre la seva àvia i que homenatja aquesta generació de persones que van viure la Guerra Civil. L'Aquitània Teatre, en canvi, proposa reflexionar sobre la influència que tenen les noves tecnologies amb *Imma i Gina*. Si voleu, també podeu optar per propostes basades en èxits televisius, com els *CantaJuego* a l'Auditori Fòrum; en èxits cinematogràfics de Disney, com *Coco* i *El origen del hielo*, que homenatja el film *Frozen*, al Teatre Apolo, o *Aladdi* i *La sireneteta*, al Sala Ars Teatre.

4 QUEDAR-SE CLAVAT A LA BUTACA

Així us quedareu anant a veure espectacles com *Camí a l'escola*, al Teatre Nacional, una història de superació i esforç que explica la història de tres germanes que han d'afrontar diàriament una multitud d'adversitats i perills per arribar a l'escola. Per fer-vos flipar del tot acosteu-vos al Sant Andreu Teatre per veure al **Pep Bou** amb *Experiències*, un espectacle on no faltaran ni la música en directe ni les bombolles de sabó. Alquímia pura!

5 VEURE UN CLÀSSIC DE TOTA LA VIDA

Si aposteu pels clàssics, els de tota la vida, els qui tothom coneix..., també n'hi ha uns quants. *El misteri de Sherlock Holmes*, al Jove Teatre Regina, on el públic es converteix en l'ajudant del popular detectiu; o tres produccions d'uns veterans dels espectacles familiars, la companyia Magatzem d'Ars, que proposen veure *El tres porquets* i *La Blancaneus i els set nans*, al Sala Ars Teatre, o *Rinxols d'Or*, al Teatreneu.

6 DEIXAR-SE ENDUR PER LA MÀGIA

Hi ha tres escenaris a la ciutat que aposten des de fa temps per apropar la màgia a la quitxalla. Al Teatreneu hi trobareu *Màgia kids*, amb el **Màgic Pablo**, o *Detalls*, de **Sergi Armentano**, amb qui podràs gaudir de trucs i jocs a dos pams del nas. L'Eixample Teatre acull *Màgia family*, l'espectacle per a tots els públics que firma el **Mag Marín**. La Sala Ón, en canvi, aposta per **David València** amb el cicle *Diumenges màgics*.

7 ASSISTIR A UN ESPECTACLE DE TITELLES

No us oblideu dels titelles, que sempre alegren el dia! Si ens centrem en els clàssics de tota la vida, teniu diferents versions d'*En Patufet* o de *Pinotxo*, que podreu veure a La Casa dels Contes, a la Sala Fènix o a La Puntual, on també es programen, respectivament, *Xinxo* i *L'aneguet lleig*. El Sant Andreu Teatre també és tot un referent: allà hi veureu *La llàntia meravellosa*. I, per si no en teniu prou, a L'Autèntica Teatre gaudireu de dues propostes: *El rei Mides* i *les metamorfosis* i *El conillet que volia pa de pessic*.

8 EL PLA PERFECTE PER A FAMÍLIES AMB NADONS

Aquí trobareu una petita selecció de propostes per a nadons, per gaudir de la primera infància. Per exemple: *Sona la llum*, a L'Autèntica Teatre, que proposa un recorregut per la natura a través de sons i imatges plàstiques; *Contes per nadons*, incombustibles propostes que veureu a La Casa dels Contes; *Nadales per als més menuts* al SAT!, un concert amb un repertori

de nadales tradicionals catalanes i d'arreu del món adaptat a les necessitats i, sobretot, a l'exigència dels més menuts, i *Twinkle, twinkle, baby's star*, una proposta acústica del Palau de la Música per conèixer i descobrir cançons, jocs i dites de tradició anglesa i alhora gaudir de repertori català tradicional.

9 FER UNA VISITA AL LICEU

Òpera per gaudir-ne en família? Si! On? Al Gran Teatre del Liceu, on des de fa moltes temporades fan el cicle **Petit Liceu**. Aquest desembre s'hi pot veure *Els músics de Bremen*, un clàssic dels **germans Grimm** que narra la història d'uns animals domèstics maltractats pels seus amos que es rebel·len contra aquesta situació i que, amb el seu enginy i la seva unió, hi troben una sortida. No us perdeu la programació que fan durant tota la temporada amb propostes immersives com *La barcarola*, que es veurà al gener.

10 VIURE EXPERIÈNCIES CULTURALS FORA DEL TEATRE

N'hi ha moltes! Us recomanem que doneu un cop d'ull al cicle *Filmoxics*, de la Filmoteca de Catalunya, o a tota l'oferta familiar i infantil d'activitats que tenen els museus de la ciutat, com el CosmoCaixa, el CCCB, el Museu Marítim, la Fundació Miró, el Centre Cultural El Born, el CaixaForum i el Museu de la Xocolata. Per destacar-ne algunes: al Palau de la Música podreu gaudir d'itineraris guiats i tallers artístics familiars; o *Els llums de Sant Pau*, que transformen els jardins d'aquest recinte modernista en un paisatge de llums on descobrir una fauna i flora màgica.

LA DAMA DE
PIQUES

LA MILLOR ÒPERA DE TXAIKOVSKI AL LICEU

'Píkovaia Dama'
Del 26 de gener a l'11 de febrer
Gran Teatre del Liceu

©Antoni Bofill

Quan s'acosten les festes de Nadal i parlem de música clàssica és inevitable de pensar en el tradicional Concert de Sant Esteve al Palau de la Música Catalana o en el cèlebre i sumptuós Concert d'Any Nou al Musikverein de Viena, una celebració que es remunta curiosament als foscos dies de la Segona Guerra Mundial (deu l'origen a Clemens Krauss, amic personal de Joseph Goebbels!).

Amb el permís dels germans Strauss, però, i d'una manera més subtil i discreta, el compositor rus **Piotr Ilitx Txaiovski** sempre sol treure el cap per casa nostra en acostar-se l'època nadalenca, sovint amb motiu de la representació dels tres grans ballets que va compondre: *El llac dels cignes*, *La bella dorment* i *El trencanous*. Només cal donar una ullada als escenaris per descobrir que, al llarg del mes de desembre, el Ballet de Moscou farà gira per diverses poblacions catalanes amb *El llac dels cignes* i *La bella dorment*. A Barcelona, en canvi, es podran veure diferents versions d' *El trencanous* amb el **Ballet de Barcelona** al Casino l'Aliança del Poblenou, al Gran Teatre del Liceu amb el **Ballet del Théâtre du Capitole de Tolosa** i en versió concert al Palau de la Música amb l'**Orquestra Simfònica del Vallès**.

Per tot plegat, i com una mena de continuïtat nadalenca txaikovskiana, no

resulta gens estrany que el mateix Liceu hagi programat a finals de gener la millor òpera d'aquest gran compositor: *Pikovaia Dama (La dama de piques)*. Per bé que la seva òpera més reconeguda sigui *Ievgeni Oneguï* (1879), *La dama de piques* (1890) és un autèntic bombó per a qualsevol amant del teatre i de la bona música. Com *Oneguï*, aquesta òpera es basa en una narració homònima d'**Aleksandr Puixkin** —el pare de la literatura russa moderna i un dels estendards del romanticisme literari europeu— en què se'ns explica l'amor impossible entre Hermann, un jove oficial de l'exèrcit, i Lisa, la neta d'una misteriosa comtessa que, com no podia ser altrament, pretén casar-la amb un aristòcrata (el príncep Ieletski). El relat conté tots els ingredients del drama romàntic vuitcentista: passió amorosa, visions espectrals, duels (en aquest cas, de cartes), enganyos, morts, suïcidis..., tot plegat expressat a través d'un perfecte

equilibri entre el drama, l'expressió lírica i la música popular. Amb una estructura mozartiana de números tancats —és a dir, amb alternança de moments musicals entre recitatius—, *La dama de piques* és una història fascinant, curulla de moments musicals memorables, tant orquestrals com lírics: el so mahlerià del *Se non è vero, è ben trovato* del primer acte, la sempre fascinant ària de Polina (*Produgi milyye*), la serena ària del príncep Ieletski (*Ja vas lyublyu*) o —la meva preferida— la commovedora ària de Lisa del tercer acte, *Uz polnoc blizitsja* (que melòdicament recorda molt **Bellini**). Són exemples de l'excel·lència d'aquesta òpera rodona, equilibrada i musicalment superba. Sens dubte, un dels grans títols de la temporada liceuena. ●

Jordi Vilaró Berdusan
@jordivilaro70

Associació d'Amics
de l'Òpera de Sabadell

FUNDACIÓ
OPERA
CATALUNYA

Orquestra
simfònica
del Vallès

FEBRER 2022
SABADELL,

Teatre La Faràndula
Dimecres 16, a les 20 h
Divendres 18, a les 20 h
Diumenge 20, a les 18 h

SANT CUGAT
DEL VALLÈS,

Teatre-Auditori
Divendres 25, a les 20 h

MARÇ 2022
MANRESA,

Teatre Kursaal
Dimecres 2, a les 18 h

TARRAGONA,

Teatre Tarragona
Divendres 4, a les 19 h

GRANOLLERS,

Teatre Auditori
Diumenge 6, a les 18 h

REUS,

Teatre Fortuny
Dimarts 8, a les 20.30 h

LLEIDA,

Teatre de La Llotja
Diumenge 13, a les 18 h

DON PASQUALE de G. Donizetti

Toni Marsol,
Serena Sáenz,
Marta Cloquell,
Pablo Martínez,
Manel Esteve

Direcció musical
Xavier Puig
Direcció d'escena
i vestuari
Carles Ortiz

Cor Amics de
l'Òpera
de Sabadell

Orquestra
Simfònica
del Vallès

Som

Associació d'Amics
de l'Òpera de Sabadell

Orquestra
simfònica
del Vallès

Sabadell
Fundació

Fundació
FLUIDRA
Ugast Joan Homs

Amb el suport de

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

Ajuntament
de Sabadell

Diputació
Barcelona

inaem

Mitjà oficial

Membre de

Directora Artística

LA VANGUARDIA

òpera xxi

MIRNA LACAMBRA

Venda d'entrades | Plaça Sant Roc, 22, 2n, 1a | 08201 SABADELL | 93 725 67 34 | vendes@operacatalunya.cat | www.operacatalunya.cat

IVAN LABANDA

“L’ego està molt bé quan pugues a l’escenari, però a fora ets un treballador”

Ivan Labanda (Barcelona, 1980) és un artista que ha forjat els seus gairebé 30 anys de trajectòria en espais com la televisió, el cinema, el món del doblatge i el teatre. Actualment el podem veure al musical *Cantando bajo la lluvia*, una gran història d’amor sobre la irrupció del cinema sonor al Hollywood dels anys 20, on no falten les coreografies de cançons com ‘Good morning’ o ‘Singin’ in the rain’. L’actor es posa de nou sota la direcció d’Àngel Llàcer per afrontar un gran repte: encarnar Don Lockwood, el paper que va catapultar a la fama Gene Kelly.

Ivan Labanda: És una responsabilitat, i no només pel pes del protagonista, sinó per la gran importància que té la dansa a l’espectacle i l’exigència que això suposa. Vaig preguntar a l’Àngel si tenia un paper per a mi, i em va dir que només em veia com a Don Lockwood però que s’hi imaginava més un noi ballarí i més jove. Van fer els càstings, no van trobar ningú i finalment m’ho va proposar a mi. Com la resta de l’equip, vaig fer un càsting per provar-me en l’àmbit coreogràfic i aquí em teniu.

Aquí et tenim... al Teatre Tívoli, on t’hem vist molts cops i on vas debutar amb 12 anys al costat de l’Àngels Gonyalons.

En aquell moment no es feien tants musicals com ara. I després d’estar amb l’Àngels, en un dels seus moments més àlgids, vaig saber immediatament

que em volia dedicar al món de l’espectacle. Aquí em venen imatges de quan jo era petit: recordo que ens amagàvem a les cametes de l’escenari mentre dèiem coses a la Gonyalons [riu]. És un espai molt especial per a mi.

El món dels musicals sempre està present a la teva trajectòria. Et sents encasellat?

Sí. El teatre musical ha tingut un pes important en la meua trajectòria, però això no vol dir que no pugui defensar un paper en una obra de text. De fet, n’he fet molts i al costat de grans directors. En aquest país tenim la mania d’encasellar els artistes, que sembla que no puguem fer altres coses més enllà d’això. Tinc moltes ganes de tornar a fer teatre de text i tinc la capacitat per fer-ho, ho he demostrat molts cops. Però em ve tan de gust com continuar fent bons musicals... Al final

no depèn tant d’un mateix, sinó de la indústria i del lloc on encaixes més.

Has treballat amb grans directors, com Llàcer, Bozzo, Albertí o Paco Mir, entre d’altres. Quina és la lliçó o el consell que t’ha quedat marcat a foc?

Jo tinc una frase que és “Què faria l’Anna Lizaran...?”. Per a mi, l’Anna, amb qui vaig treballar, és, en tota la seva dimensió, un referent total. Recorro sovint a la frase i penso que ella tiraria endavant una funció fins i tot amb una cama trencada. Els consells venen més de casa i són tenir els peus a terra i ser honest i humil. Aquests serien els pilars fonamentals de la professió, però també de la vida. Però és que en aquesta professió hi ha molt d’imbècil...

Parlant d’aquestes “coses” de la professió, com portes gestionar els grans egos que existeixen?

Hi inclouria també el propi. És un element que forma part de l’aprenentatge de l’ofici i que va inevitablement lligat a la vida. Hem d’aprendre a saber-lo gestionar: et pots tornar un imbècil, si et va molt bé, per exemple, però també el pots codificar d’una altra manera. L’ego està molt bé quan pugues a l’escenari, però fora de l’escenari ets un treballador. Jo, almenys, m’ho plantejo així.

Fa uns mesos a les xarxes hi va haver una polèmica entre dos directors amb qui tu has treballat. El Bozzo criticava el Llàcer per haver fet els seus últims musicals en castellà, i l’Àngel li retreia alguna cosa d’unes subvencions. Com ho vas viure?

Ja s’ho faran... Segurament, l’un tenia uns motius per fer aquella piulada i l’altre tenia els seus per respondre. Molts posen *Mar i cel* com a exemple que es pot fer teatre musical en català amb èxit, i és cert, però no ens oblidem que estem parlant d’un fenomen molt concret que va néixer als 80. Avui el panorama teatral, sociopolític i econòmic és molt diferent. Crec que no ens podem quedar només amb aquest cas per defensar aquesta idea. Suposo que els productors teatrals tenen els seus arguments per decidir fer grans musicals en castellà que després puguin fer estada a Madrid, suposo que per rendibilitzar la

“S’han de formar més artistes, i no clons que cantin tots igual”

producció, no ho sé... Al cap i a la fi, jo soc un actor i, com algú em va dir un dia, els actors no tenim discurs propi [riu]. Jo executo tan bé com sé i em poso al servei de l’art.

Què li falta a Barcelona per acabar de despuntar en el terreny dels musicals?

Madrid ha creat aquesta indústria perquè té els espectadors per poder-la cobrir, es nodreix de tot el gran perímetre que la rodeja. Aquí és diferent. S’ha intentat crear una indústria com la de Madrid, però no ha funcionat. Jo seria molt infeliç com a artista vivint a força de franquícies i reproduint el que ja han fet els altres. Per això m’agrada el que s’ha fet amb *La jaula de las locas* o amb *Cantando bajo la lluvia*: agafar una obra de teatre i construir-la des de zero. Treballar així et fa sentir realitzat com a professional.

Com creus que un programa com *Operación Triunfo*, amb una audiència molt jove i on tu has participat com a professor, pot ajudar a apropar

les arts escèniques a les noves generacions?

Per exemple, generant inquietud artística. El fet que els nanos siguin cantants fa que molts després acabin fent musicals, i això ja és un pas. Al final es tracta de fomentar l’art i la inquietud artística entre aquest públic. Les meves classes amb els nanos les enfocava cap aquí. Tot el que sigui enriquir la cultura benvingut sigui!

Un dia l’Àngels Gonyalons em va dir que, en el món dels musicals, de persones que canten i ballen n’hi ha moltes, però que d’actors que a més interpretin n’hi ha pocs. Estàs d’acord amb ella?

Totalment. És molt curiós que, malgrat la proliferació d’escoles de teatre musical, majoritàriament continuem treballant sempre els mateixos. Alguna cosa passa. S’ha d’apostar per un ensenyament de qualitat que prepari els alumnes per poder afrontar un càsting aportant alguna cosa nova. De gent que canta molt bé, col·loca les notes al seu lloc i afina n’hi ha molta, però falta molta veu artística pròpia i a les escoles s’hauria d’ensenyar la gent a trobar-la. S’han de formar artistes, i no clons que cantin tots igual. En un càsting el que es busca és gent autèntica que brilli amb els seus recursos. Gent amb ànima. ●

Rubén García
@rugarcia

**‘Cantando bajo la lluvia’
En cartell
Teatre Tívoli**

DE HOLLYWOOD A BROADWAY I VICEVERSA

Que el teatre musical sempre ha buscat font d'inspiració externa és una certesa des dels seus orígens, quan als anys 30 els musicals de **Broadway** van deixar de ser un seguit de números musicals amb esquetxos intercalats i van passar a tenir argument, com les òperes de la vella Europa.

D'on sortirien, a partir d'ara, les històries per escriure els llibrets? Doncs com passava també amb les òperes, els musicals no eren més que adaptacions escèniques de novel·les, relats i, principalment, grans obres de la literatura clàssica, sobretot si ja eren conegudes. No oblidem que el teatre musical és un entreteniment de masses. Com el cinema.

Precisament per això **Hollywood** també fa servir la mateixa tàctica, perquè, si el públic ja coneix el títol (o com a mínim li sona), ja queda resolta una part —una bona part— de la campanya publicitària.

Però durant molts anys va ser, en realitat, Broadway qui va inspirar Hollywood, i quan un espectacle mu-

sical o de text funcionava a Nova York, la pantalla gran s'encarregava posteriorment de continuar esprenent l'èxit del títol. *Show boat* (1952) o *Porgy & Bess* (1959), passant per *Kiss me Kate* (1953) o *Guys & dolls* (1955) són algunes de les primeres adaptacions d'èxits del teatre musical al cinema.

No és fins a la segona meitat del segle XX que la inspiració esdevé més recíproca i Broadway també comença a fixar-se en els grans títols del cinema (musicals o no) per la mateixa raó per la qual ho feia amb els èxits de venda literaris: la popularitat.

Així doncs, si mai algú lamenta (?) que avui en dia els espectacles musicals es basen sempre en pel·lícules, els podeu recordar que ja als anys 60 **Bob Fosse** va convertir *Las noches de Cabiria* (Fellini, 1957) en el musical *Sweet charity* (1966), i que poc després **Burt Bacharach** va posar música a *Promises, promises* (1968), espectacle que va traslladar a escena l'exitosa pel·lícula *L'apartament* (Billy Wilder, 1960).

No cal ni dir que mestres indiscutibles del gènere han trobat inspiració direc-

ta en títols cinematogràfics: *Somriures d'una nit d'estiu* (Ingmar Bergman, 1955) va ser *A little night music* (1973) amb **Stephen Sondheim**, i **Alan Menken** va convertir el film *La botiga dels horrors* (Roger Corman, 1960) en el musical de culte dels 80.

I sí, d'acord, malgrat totes les referències històriques, ningú pot negar que al llarg dels darrers 20 anys tant Broadway com el **West End** han viscut un boom de grans musicals inspirats en pel·lícules, amb **Disney** posant en marxa la seva implacable maquinària des que van aterrar a la cartellera amb *The beauty and the beast* (1994) i seguint amb cops d'efecte (i de taquilla) com el que el cineasta **Mel Brooks** va propinar amb *The producers* (2001) o l'acaparador èxit que va obtenir *Hairspray* (2002). Èxits que engresquen la resta de productors a capbussar-se en els catàlegs de les grans cases cinematogràfiques. Fins i tot l'MGM es va posar a fer teatre amb *Legally blonde* (2007) o Dreamworks amb *Shrek* (2008).

Ara que ja hem acceptat que una pel·lícula, o fins i tot una sèrie de televi-

sió, pot resultar igual d'inspiradora que una novel·la a l'hora de crear un musical, també cal acceptar, és clar, que el pes visual d'un film i, sobretot, la seva banda sonora pot marcar molt més —i pràcticament de manera inevitable— tota la reinterpretació creativa de l'espectacle.

La clau de tot plegat és fins a quin punt els productors d'un musical demanaran a l'equip creatiu que recreïn a escena tot el que passa a la pantalla, gairebé fotograma a fotograma, o bé els deixaran carta blanca per allunyar-se tant com vulguin del cel·luloide original, a fi d'aconseguir el millor resultat escènic possible.

Sabem que al gran públic li agrada més reconèixer que conèixer, però una bona adaptació és la que en cap moment et fa enyorar la pel·lícula. És només aleshores quan triomfa el llenguatge escènic, quan sap recrear a escena allò que coneixem però hàbilment esquivant la comparativa. *The lion king* (1997) o *SpongeBob SquarePants: The Broadway musical* (2016) són magnífics exemples de com sorgeix una nova estètica, genuïnament teatral, a partir de

referents visuals de la pantalla.

I si nosaltres com a espectadors fem un examen de consciència sincer, què preferim? Sortim més satisfets com més elements del film reconeixem a escena?

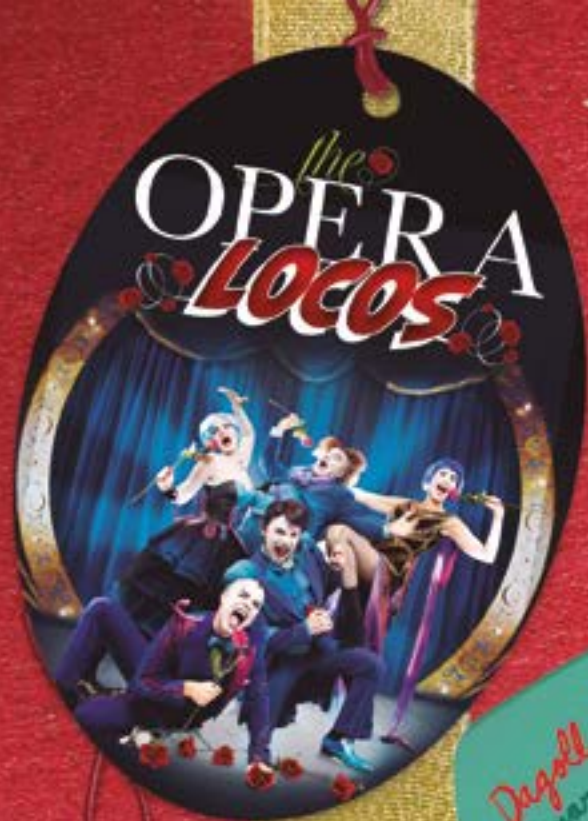
Gaudiríem igual de *Singing in the rain* (1983) si els creadors de la versió teatral haguessin prescindit de la icònica imatge del fanal i la pluja? O si a *The bodyguard* (2012) no sonés en cap moment l'I will always love you? L'efecte corpenedor de veure volar davant teu *Billy Elliot* (2005) al so de Txaikovski és exclusiu del teatre o de com irromp a escena el taxi groc entre els ballarins de *Fame* (1995), evocant la imatge del videoclip d'**Irene Cara**.

Tots aquests són exemples que aquests dies podeu comprovar per vosaltres mateixos a la cartellera de Barcelona, però si voleu recórrer el camí a la inversa, és a dir, veure en cinema adaptacions d'èxits recents del teatre musical també teniu novetats on triar: des del remake de *West side story* (2021), que suposa la primera incursió de **Spielberg** en el cinema musical, fins a estrenes com *Tick, tick... Boom!* (2021), debut també en la direcció cinemato-

gràfica de **Lin-Manuel Miranda**, que trasllada a la pantalla el musical de **Jonathan Larson** i ahora aprofita per homenatjar l'univers de Broadway dels darrers anys. I a propòsit de Lin-Manuel Miranda, no deixeu escapar la pel·lícula basada en el seu primer èxit, *In the heights* (2021), estrenada als cinemes durant l'estiu però ja disponible a les plataformes.

Aquest desembre també comprovarem si l'adaptació al cinema de *Dear Evan Hansen* (2021), un dels musicals més premiats i aplaudits per la crítica, fa justícia als elogis de l'espectacle original o si, com tot sembla indicar, acabarà sent un altre intent fallit com fa un temps ho va ser *Cats* (2019). Tot el contrari que l'adaptació del musical *Everybody's talking about Jamie* (2021), un film que pel camí no perd ni un bri de tota l'emoció i la força reivindicativa que té a escena la història d'aquest adolescent que somia ser drag-queen. ●

Christian Machío
@Christianmachio

*Aquest Nadal, aquí,
hi trobareu el millor regal*
teatre

POLIORAMA

TEATRE PER A TOTS ELS GUSTOS

TORNEN L'ENERGIA, EL RITME I LA VITALITAT DELS VUITANTA

© Veniu Fama S.L.

'Fama'
Fins al 15 de gener
Teatre Apolo

Fama, el musical celebra el Nadal fent temporada al Teatre Apolo, l'espai que va acollir fa 13 anys la seva última representació a la ciutat.

"Fama és un emblema que forma part de la cultura dels musicals", explica **Coco Comín**, coreògrafa i directora d'aquesta nova producció: "Al segle XXI s'han creat moltes produccions de musicals, com *Grease* o *West side story*, i sé que aquest musical és un dels grans".

La història se centra en un grup de joves estudiants d'arts escèniques de Nova York als anys 80 i en tots els reptes que han de superar, com les pors, els prejudicis, l'esforç, la perseverança, els problemes d'identitat, la sexualitat i les drogues. "Vull que els espectadors surtin del teatre enamorats de la nostra professió, que descobreixin l'esperit de superació que s'ha de tenir per dedicar-s'hi", diu Comín, que ha volgut remarcar el caràcter més amable i divertit de la història, sense oblidar la part més emocional dels protagonistes: "Els alumnes de l'acadèmia no busquen tant la fama i l'èxit, el que veritablement volen és trobar-se a si mateixos".

L'espectacle és tot un reclam per als nostàlgics, però també per a tota una nova generació que mai l'ha pogut veure: "Per a molts estudiants d'arts escèniques aquest musical ha suposat la guspira que ha fet que es vulguin dedicar al món de l'espectacle", diu la directora. La proposta combina coreografies com el ballet, el jazz americà o, per primera vegada, el claqué, l'especialitat de Coco Comín.

**"És un emblema
que forma part
de la cultura dels
musicals"**

Coco Comín

La nova producció compta amb trenta de joves intèrprets que han estat triats a través d'un càsting públic on han participat més de 1.000 aspirants que han hagut de demostrar la seva destresa no només actuant, ballant i cantant, sinó també tocant instruments musicals. "Voliem que els protagonistes fossin persones que han passat per una escola escènica, per connectar més directament amb les emocions dels personat-

ges, com la vulnerabilitat, l'amor o la frustració", explica Comín. Dues cares noves, **Raudel Raül** i **Clara Peteiro**, es posen a la pell dels mites Tyrone Jackson i **Carmen Díaz** en aquesta nova producció del musical en el qual no faltaria Fame, l'himne que va immortalitzar la icona dels 80 Irene Cara.

Fama està basat en el film original d'**Alan Parker** (responsable d'èxits com *Evita*), guanyador, entre d'altres, de quatre Oscars, un dels quals al millor tema original. L'espectacle musical es va estrenar l'any 1987 a Miami i, des de llavors, s'ha convertit en un clàssic incombustible de les cartelleres de mig món. A Barcelona es va poder veure per primer cop el 2004 al Teatre Tívoli en una versió produïda per Jordi Arqué, que també s'encarrega del muntatge actual, i la direcció de Coco Comín. Aquesta versió va girar per tot Espanya fins al 2009, i va fer un total de 1.175 funcions. ●

Rubén García | @rugarcia
Andreu Rami | @andreurami

MISTERI RESOLT

© David Ruano

'Assassinat a l'Orient Express'
Fins al 2 de gener
Teatre Condal

Us heu fixat com n'és de difícil trobar algú que et digui "Uï, és que a mi les històries de misteri no m'agraden"? Encara avui hi ha qui intenta fer-ho encaixar tot en etiquetes i perd l'oportunitat de sorprendre's, i per això sovint pots coincidir amb persones que afirmen categòriques que no els interessin ni les històries de terror, ni les comèdies romàntiques ni els vodevils. En canvi, les trames en què cal descobrir el culpable d'un delictes acostumen a atraure'ns de manera generalitzada.

Aquesta temporada teatral se n'han concentrat unes quantes, algunes de filtrades per l'humor: *Assassinat a l'Orient Express*, *La teranyina*, *Qui és l'assassina?*, *La funció que sale mal...* La nostra afició pel gènere té a veure amb alguns dels instints més primaris que ens defineixen com a espectadors de la vida.

D'entrada, assistir en directe a la resolució d'un crim, el que normalment va acompanyat de ser testimoni del fet en qüestió, apel·la al famós efecte badoc. Admetem d'una vegada que som tafaers vocacionals. Ens encanta furgar en l'esfera íntima d'altres persones, conèixer els seus secrets més inconfessables, sobretot si van acompanyats de sang i fetge. En una trama de misteri, se'ns ofereix en safata la possibilitat de traspasar la cinta policial que sol barrar el pas als curiosos, de plantar-se davant d'aquell agent uniformat que, al més pur estil d'un porter de discoteca, ens deixa anar

allò de "Dissolguin-se, que aquí no hi ha res a veure", i poder etzibar-li una resposta taxativa: "Doncs miri, s'equivoca: avui passaré, perquè m'han convidat a entrar". I quedar-nos tan amples.

**"Ens encanta
furgar en l'esfera
íntima d'altres
persones"**

Un cop dins del cercle restringit als professionals, els relats detectivescos canònics contribueixen a reforçar la sensació que el caos desencadenat per un assassinat o un robatori acaba ensopegant amb una resposta justa. De gent com **Sir Arthur Conan Doyle**, **Agatha Christie** i companyia, n'esperem que ens pertorbin amb els crims que imaginem, però també que acabin fent-nos sentir la protecció i l'ordre d'una realitat utòpica en què tal faràs, tal trobaràs. Aquesta seguretat no la trobem tant en el gènere negre, més tèrbol i realista a l'hora

d'analitzar les misèries de la societat, o en les històries contemporànies amb finals infelïços (aquí hi encabiríem l'allau de sèries basades en fets reals, els *true crime*). Però si ens mantenim en el motlle de la ficció clàssica, confiem que al final tots els sospitosos es reuniran al saló de te, o al vagó restaurant, i escoltaran pacientment mentre l'Hercules Poirot de torn va descabellant els fets metòdicament fins a assenyalar el culpable amb dit acusador. Això quan no és el mateix culpable, que s'esperava tot picant unes galetetes salades, qui acaba exposant el seu pla en una mena de xerrada TED malèvola, preludi de l'entrada al calabós. La tafania i la necessitat d'ordre són dos instints que algunes obres que tenim en cartellera aquesta temporada satisfan amb escreix. Heus aquí per què ens agraden tant. Aquí sí que no hi ha cap misteri. ●

Josep Maria Bunyol
@jmbunyol

ENTREVISTA

CARMEN MACHI

“No em fa gràcia la comèdia”

Intèrpret d'amplíssims registres, gaudeix d'una popularitat enorme, i al teatre suma un èxit darrere l'altre. Ara està bolcada en *Prostitución*, l'obra dirigida pel Premi Nacional de Teatre Andrés Lima i en què comparteix escenari amb les seves dues companyes de repartiment: Nathalie Poza i Carolina Yuste. Un espectacle teatral, musical i documental que neix al carrer i es mou fins a l'escenari. Amb Carmen Machi (Madrid, 1963) parlem de teatre pur i de molt més, després de 40 anys de carrera, amb més de 40 pel·lícules, 30 obres de teatre i 12 sèries.

Sempre vas tenir clar que volies ser actriu?

Ho tenia claríssim! Tenia la certesa que faria això. El que no tenia tan clar és que podria viure d'aquest ofici.

Quan vas començar a fer teatre?

Molt jove, amb 17 anys. Vaig començar en una companyia a Getafe que es deia Taormina. No era bona estudiant. Em vaig adonar de com era d'important per a mi el teatre quan els meus col·legues se n'anaven de festa i jo desitjava quedar-me assajant.

La major part de la teva carrera ha transcorregut al teatre, però la gent et recorda més per les sèries de televisió.

El públic pensa que *Aida* és el que ha ocupat més la meua vida, però no és

real, perquè quan jo estava fent la sèrie vaig fer vint funcions de teatre alhora i també pel·lícules.

Dius que no et sents marcada pel personatge d'Aida, que vas interpretar durant més de deu anys a les sèries de televisió 7 vidas i a l'spin-off batejat amb el nom del seu personatge.

No considero que m'hagi marcat el personatge d'*Aida*, mai n'he estat pendent. He interpretat més de cent personatges al llarg de la meua carrera i sempre, quan els acabo, me n'oblido i ja està. Que és un personatge que ha transcendit molt i que a mi m'ha donat moltes alegries, això és indubtable, però com molts d'altres.

També en contra del que es pugui pensar, afirmes que és

més difícil fer comèdia que drama o tragèdia.

Per a mi fer comèdia és més complex, difícil, cansat i intens que el drama, perquè requereix un resultat per a la persona que ho veu o ho escolta, és com fer un salt mortal continuament, requereix un esforç triple. Com a actriu i com a espectadora, jo em diverteixo més amb el drama; no em fa gràcia la comèdia.

Ara et veiem dedicada en cos i ànima a les funcions de *Prostitución*.

Hem dut a terme una gran tasca de recerca amb l'Andrés Lima. Hem estat documentant-nos, entrevistant prostitutes, hem estat en prostíbuls, al carrer... Amb tot aquest material donem

© Laura Ortega

vida a *Prostitución*. Tot el que es diu a l'obra són testimonis de prostitutes que han parlat amb nosaltres i que hem transcrit literalment.

“Tot el que es diu a l'obra són testimonis de prostitutes que han parlat amb nosaltres”

Les dades diuen que Espanya és el país que consumeix més prostitució a Europa.

Hi ha una dada que per mi és molt més rellevant. Quan vam començar a fer la funció, els espectadors entraven al teatre parlant de les prostitutes; ara parlen de les dones. El tema de les prostitutes es tractava com si fos un problema aïllat, i ara es veu com un problema dins del que viuen les dones. És un problema de la situació de la dona. La veu que compta és la de la dona. I això hi és de moltes maneres: amb la violència contra la dona, per les polítiques que tenen en compte la perspectiva de gènere... Els personatges que interpretem parlen

del maltractament que pateixen, de la llibertat per mantenir el seu ofici. I tot això les engloba com a dones, no com a putes.

Encara que sense trobar respostes, probablement se surt d'aquesta funció amb un concepte molt diferent del que se'n tenia en entrar.

Això és mèrit del teatre. A nosaltres mateixes com a actrius ens passava. Jo m'aixecava pensant com una abolicionista i a la nit tot al contrari [riu]. El que té de bo aquesta funció és que dona veu a dones que normalment s'han silenciades.

La mirada sobre la prostitució canvia segons si els espectadors són homes o dones?

Ha estat tot un esdeveniment, i la reacció de la gent en general, de dones i homes, és molt gratificant. La majoria de vegades, els primers que es posen drets després d'acabar la representació són els homes, cosa que crida l'atenció. És una funció que fa pensar a tothom, que no deixa en absolut indiferent i que arriba ben endins. La veritat és que el públic s'emociona molt, i per a nosaltres

és molt reconfortant quan venen prostitutes a veure'ns i ens agraïxen la feina. Vol dir que *Prostitución* està mobilitzant, i per això hi és, el teatre.

Una denúncia habitual de les actrius és que a partir de certa edat els escassegen els papers importants. No ha estat el teu cas.

Sempre s'ha escrit per a dones de 50 cap amunt, el que passa és que les dones ara no som les mateixes que fa vint anys. Jo crec que hi ha molt més respecte per la dona del que sembla, i s'està veient. Moltes sèries són protagonitzades per dones policies, jutges... A més, no per ser dona tot el que faràs serà bo. Cal dir-ho i jo ho dic; no em preocupa si a algú el molesta.

Carmen Machi es compromet i alça la veu.

No és rellevant, el meu crit. M'agrada ajudar en certes causes, i ho faig de cor, però el crit més potent és el que prové de la societat. ●

Oriol Puig | @ori_uri

© Laura Ortega

BUFEM LES ESPELMES AMB...

Durant aquesta temporada, algunes de les companyies més reconegudes del país estan de celebració. Per aquest motiu volem reivindicar el talent d'aquí, per valorar l'esforç que han fet per arribar on són i, sobretot, per dir a totes les i els que venen per sota que hi ha lloc, que hi ha espai i que és possible!

40 ANYS + 1: LA CUBANA

La companyia dirigida per Jordi Milan, que farà temporada al Coliseum amb *Adéu, Arturo!* (pag. 66), celebra els seus 40 anys un any després del que toca per culpa la pandèmia (d'aquí ve el "+ 1"). Fundada l'any 1980, la companyia ens ha delectat amb projectes com *Cómeme el coco, negro*; *Cegada de amor*; *Teresines SA*, i *Campanades de boda*.

30 ANYS: T DE TEATRE

Van ser totes unes pioneres, aquestes cinc noies sorgides de l'Institut del Teatre. Mamen Duch, Carme Pla, Àgata Roca, Míriam Iscla i Rosa Gàmitz van ser les cinc fundadores inicials de la companyia, i més tard se'ls va unir Marta Pérez. Després d'èxits com *Petits contes misògins*, *Delicades*, *Homes!* i *Criatures*, continuen celebrant els seus 30 anys al Teatre Poliorama amb *T'estimo si he begut* (pag. 59).

20 ANYS: ELS PIRATES TEATRE

La companyia, gestora des del 2013 de la sala El Maldà, celebra 20 anys d'amistat i amor pel teatre. Va néixer el novembre del 2001 amb la representació del musical *Els pirates*, de Gilbert i Sullivan. Humor, música, fregolisme i joc escènic són les seves cartes de presentació, que hem vist en èxits com *El darrer triangle*, la trilogia *El balneari* i *Ronda naval sota boira*. Per celebrar-ho estrenen dues noves produccions, *La setena porta* i *Els secundaris*, i porten de gira *Boira a les orelles*, *La mascarada* i el retorn d'*El somni d'una nit d'estiu*.

10 ANYS: LA RUTA 40

Integrada per Alberto Díaz, Maria G. Rovelló, Albert Prat i Sergi Torrecilla, han estat una dotzena d'espectacles a partir de textos d'autors i autors tan diversos com Harold Pinter, Thornton Wilder, Romina Paula, Davide Carnevali, Josep Maria Miró i Lluïsa Cunillé, entre d'altres. Entre els seus treballs més reconeguts hi ha *La col·lecció*, *Cúbit*, *Els subornats* i *Reiseführer*, que recuperen aquesta temporada a la cartellera per celebrar la data.

Del 3 de desembre de 2021
al 16 de gener de 2022

El Petit Princep

Àngel Llàcer · Manu Guix · La Perla 29

NOMÉS CAL VOLER-LO SENTIR

Pel Periódico

VENDA D'ENTRADES
BAIRTS.CAT

teatrecondal
direcció: daniel angles

el MÀGIC d'OZ

Un musical BRUTAL

Direcció
David Selvas

Amb música de
Paula Jornet i Arnau Vallvé

Elena Gadel, Mercè Martínez, Jordi Vidal,
Robert González, Damaris Aragón, Marc Pociello
Jana Galindo, Roser Dresaire, Marc Gómez

entrades
teatrecondal.cat

grups
promentrada.com

LA BRUTAL

SÍLVIA MUNT

“CADA COP SOM MÉS LES DONES QUE ESCRIVIM GUIONS”

© Javier Naval

Ara Sílvia Munt és a Madrid preparant la versió en castellà d'*Eva contra Eva* amb Ana Belén. Després de fer temporada a La Villarroel, on actualment dirigeix *Les irresponsables*, al gener estrenarà *Desig* a la Sala Gran del TNC, i més tard, al setembre, rodarà la seva nova pel·lícula. Aconseguir un forat a la seva agenda no és fàcil, però finalment trobem una estona per xerrar dels seus projectes, del sostre de vidre i de la situació del sector.

Les irresponsables repeteix la fórmula de *Les noies de Mossbank Road*: mateixa producció, mateixes actrius (excepte Nora Navas)... En què es diferencien?

És una obra totalment diferent. A *Les noies...* hi havia tota la vida d'elles tres, un punt dramàtic del pas del temps. Aquí tot passa en una nit de bogeria. Fem un

viatge amb tres amigues que es planteegen fins a on són capaces d'ajudar-se a partir del fet que una està molt malament perquè l'han deixat. El que fan és travessar una espècie de línia vermella entre el que està ben fet i el que està mal fet. Aquest és el moll de la qüestió: fins a quin punt som éssers que juguem amb el mal i amb el bé per sobreviure.

Com és l'escriptura de Javier Daulte?

Molt viva, molt ràpida, molt plena d'ironia i de segones intencions. Té un ritme de comèdia brutal que hem intentat seguir perquè ens agrada. A més, col·loca aquestes petites càrregues de profunditat que tu has d'anar desxifrant. Per a mi el teatre que fa parteix d'una gran veritat i arriba al deliri; aquest és el patró, i no s'allunya tant del tipus de teatre que faig jo. Per això has de tenir una gran exigència a buscar la veritat i que sigui a partir d'aquí que surti la comèdia, no a l'inrevés.

Una característica de les últimes obres que has dirigit és que treballes amb dones de 40, 50, 60 anys.

Jo treballo amb actrius joves i grans. El que penso, molt genèricament, és

que hi ha més papers per a actrius madures en teatre, però en l'audiovisual n'hi ha més per a joves. Cada cop som més les dones que escrivim guions. Partim de la mirada femenina de referents com **Iciar Bollain** o **Belén Funes**, que entenen la dona i la col·loquen al centre. Això en els vint anys que fa que dirigeixo ha canviat moltíssim, el tarannà femení tant jove com gran està molt ben explicat i respectat. Tant directores com dramaturgues estem intentant trencar el sostre de vidre, cada vegada som més. Avui en dia al teatre, sobretot al teatre jove, veus moltes dramaturgues. I de mica en mica n'hi haurà més. Penso en la **Marta Buchaca**, la **Daniela Feixas**, la **Clàudia Cedó**... Jo he sofert en pell pròpia que un senyor interpretés el meu guió, que no entrés en la meua mirada. Ara això ja no passa.

En aquest moment estàs a Madrid assajant amb Ana Belén *Eva contra Eva*. Per què és tan inviable que els intèrprets catalans facin gira per fora de Catalunya?

Quan parlem de temporada de teatre vol dir molts mesos de deixar casa teua i instal·lar-te a fora. Hi ha un problema de pressupost, d'hotels, de dietes... Això no surt a compte per a un productor privat. No té els mateixos diners un productor privat que un de públic. D'altra banda, hi ha un problema de noms. Quan és una producció privada necessites que siguin coneguts a Madrid perquè la gent vagi al teatre i molts actors boníssims de Barcelona allà no són tan coneguts.

Les irresponsables aniran a Madrid?

Doncs espero que sí. Si elles poden per agenda... [riu]. Jugar amb els calendaris de gent que té molta feina, posar-se d'acord tots, és gairebé un miracle. Per exemple, amb *Les noies de Mossbank*... totes tres tenien fills petits. No és el mateix demanar tres setmanes que demanar una implicació de dos mesos i mig o tres; és molt difícil.

“Tant directores com dramaturgues estem intentant trencar el sostre de vidre, cada vegada som més”

Estàs preparant una nova pel·lícula; què ens en pots avançar?

És la història de dues amigues durant l'estiu del 76. Hi havia un grup de noies que ajudaven les dones a passar la frontera per avortar. La història comença amb aquest grup que existeix i que avui en dia tenen la meua edat. A partir de fer un petit curt documental sobre elles va sorgir la idea de fer-los aquest homeatge. La rodarem al setembre.

També faràs *Desig*, de Benet i Jornet, a la Sala Gran del TNC.

Saps que jo vaig ser la primera dona que va dirigir una producció del TNC a la Sala Gran? Fa dotze anys, quan **Sergi Belbel** dirigia aquest equipament, em va oferir fer *Una comèdia espanyola*, de **Yasmina Reza**. Jo he tingut aquest honor dubtós, m'ho va dir el Belbel a la roda de premsa i em vaig quedar de pedra. Després ja me'n vaig anar a fer cinema, documentals o teatre fora del Nacional. Ara hi torno i l'únic que puc dir és que ho agafo amb moltes ganes i molt de respecte. I un petit secret que desvelo: ho faré a dues bandes. Vaig voler fer un gir i m'ho van permetre. Aquesta obra tan críptica i tan intimista podrem veure-la de més a prop.

Has fet d'actriu, directora, guionista... Què et falta per fer?

Jo sempre faig de les meves realitats somnis. Estic molt contenta fent el que faig; a partir del moment que començo a dirigir i a escriure i faig els meus curts, les meves pel·lis, els meus

documentals, les obres de teatre que trio... Ja vaig deixar la meua carrera com a actriu i em determino a buscar la meua mirada. L'any que ve faré una pel·li que tinc moltes ganes de fer, potser també un documental... Són aquesta mena de projectes que, barrallant-t'hi i sent constant, a vegades aconseguixes fer. I per a mi això és el somni, poder continuar fent allò que tinc ganes de fer.

Vols afegir alguna cosa més?

Crec que tenim el deure de recuperar la gent, de fer-la tornar al teatre. Cadascú ha de trobar el seu lloc. Ha d'haver-hi teatre per a tothom, per a tots els gustos i de totes les disciplines. Ho vulguem o no, tots formem part d'una gran família, que a vegades està ben avinguda i a vegades no. Tots intentem crear alguna cosa que serveixi per a l'espectador, perquè empatitzi, pensi... No per dir-li què ha de pensar, sinó per dir-li de tot el que pot dubtar. Cadascú té el deure de fer-ho a la seva manera, i crec que això és el que és fantàstic i difícil. ●

Alba Cuenca Sánchez
@Herronita93

© Sílvia Poch

'Les irresponsables'
Fins al 9 de gener
La Villarroel

AGRESSIONS SEXUALS
I MATERNITAT

LES AUTORES QUE NECESSITEM PER FER PÚBLICS ELS TABÚS

Les coses de dones no són només de dones, o no ho haurien de ser, per molt que la història hagi arraconat les seves vivències, com si no fossin la meitat de la població. *Low level panic* i *Salve Regina* tenen la voluntat de fer universals temes tan femenins com el fet de patir una agressió sexual, les inseguretats amb el propi cos o la maternitat.

Claire McIntyre va escriure *Low level panic* als 80, i es va estrenar al Royal Court Theatre de Londres el 1988. Més de trenta anys més tard, durant el primer confinament, **Maria Rodríguez** i **Laia Bannana** van topar amb l'obra i van decidir anar a totes, traduir-la per primer cop al català i aixecar-la amb la seva companyia: Les Lluanàtiques. Es van sentir tan identificades amb les tres protagonistes que no se'n van poder estar. De fet, interpreten dos dels personatges.

"Per desgràcia, *Low level panic* segueix vigent", recorda **Lorea Uresberueta**, directora de la peça. La diferència és que ara no només se'n parla a la intimitat del lavabo amb les amigues, tal com passa al muntatge, sinó que de mica en mica cada cop és més públic. De fet, de

la bona feina feta per McIntyre te n'adones també quan una obra ambientada el 1986 podria ser encara una conversa amb les teves amigues, amb els mateixos problemes.

Descobreixes la seva bona feina, però també que poc que hem avançat, destaquen les membres de la Companyia Les Lluanàtiques. En parlem, però les agressions sexuals viscudes en pell pròpia, per què volem agrair a tothom o la vergonya que ens fa sentir el nostre cos encara són temes tabú.

La maternitat com a tal no és un tema tabú, però sí que ho és l'ansietat que pot provocar pensar que no et queda gaire temps per ser mare, que hauries de prendre una decisió o que, si ho seràs, no serà com sempre t'havies imaginat. *Salve Regina*, escrita i protagonitzada per **Ángela Palacios**, sorgeix precisament del seu moment vital.

El públic és còmplice d'allò que explica la Regina i que li serveix per desfogar-se, com en un grup de teràpia col·lectiva. Hi planteja totes les possibles opcions, els dubtes, les incerteses, els

motius i el que la fa patir, com la por de desaparèixer com a dona i convertir-se, només, en mare, tal com els ha passat a les que la rodegen.

Palacios és franca en el diagnòstic: "És una merda que ser mare hagi sigut una subjugació per a la dona. Perquè, per a qui desitja ser-ho, és una meravella, és preciós, és amor". És aquesta relació directa amb l'opressió el que fa que de vegades sigui complicat reivindicar la maternitat des del feminisme, però *Salve Regina*, tot i els mil i un dubtes i les poques respostes, ho aconsegueix.

A *Low level panic* i *Salve Regina* les uneix l'honestetat amb la qual s'enfronten al que els fa perdre la son i la universalitat de les seves pors. Dues qualitats sumades al talent que traspuen i al fet que les seves autores són dones al servei del teatre explicant històries que no sempre han tingut cabuda, encara menys des de la seva mirada noble i en clau femenina. ●

Mar Sifre Rigol
@marsigol

© Carlos Montilla

'Salve Regina'
Fins al 19 de desembre
La Badabdoc

'Low Level Panic'
Fins al 19 de desembre
Sala Fènix

© Henar Bengale

ON BATEGA EL TEATRE? 4 PROPOSTES DE PROXIMITAT QUE HAS DE VEURE

RED

Fins al 16 de gener - Teatre Akadèmia

Red, del dramaturg i escriptor nord-americà **John Logan** —guionista de films com *Skyfall*, de James Bond, o *Gladiator*—, arriba per fi a Barcelona després del seu èxitós pas per cartelleres de mig món. L'obra ens proposa un tens i visceral duel entre l'artista **Mark Rothko** i **Ken**, el seu ajudant, que gira al voltant de diferents concepcions generacionals d'entendre el sentit de l'art. Aquesta nova producció estarà dirigida aquí per **Guido Torlonia** i protagonitzada per **Lluís Soler** i **Ferran Vilajosana**.

LA LLIBRETA BLAVA

Del 20 al 30 de desembre - Dau al Sec

Es tracta d'un espectacle que neix d'un acompanyament creatiu a un grup de dones que van patir pèrdues durant els primers mesos de la pandèmia. L'obra, amb la dramaturgia de **Marc García Coté** i la direcció de **Joel Álvarez** i que neix de la necessitat de naturalitzar el fet de poder parlar del dolor o la soledat que suposa la mort, també vol generar un espai íntim que ajudi a tancar ferides. Estarà protagonitzada per **Sílvia Forns Flaqué** i **Lia Ibañez Moros**, així com les mateixes protagonistes de les vivències.

DE QUAN SOMIAVA

Fins al 26 de desembre - Sala Àtrium

Jordi Prat i **Coll** recupera l'èxit *De quan somiava*, una obra que explica la història d'una actriu soltera aturada a través dels seus diaris, a través de les seves vivències, pensaments i reflexions sobre la feina, l'amor o l'atur. La seva via d'escapament és, però, una fantasia: els himnes del Festival d'Eurovisió. **Màrcia Cisteró**, **Berta Giraut**, **Fiona Rycroft** i **Mireia Piferrer** protagonitzen aquesta peça a ritme de *Lady, lady*; *Quién maneja mi barca*; *En un mundo nuevo*, o *Bandido*.

QUIXOT

Fins al 19 de desembre - Sala Versus Glòries

És una proposta de titelles per a joves i adults, recomanada a partir de 12 anys, que reinterpreta una obra mestra de **Cervantes**: *El Quixot*. Creada per **Jaume Policarpo**, **Carles Alfaro** i la companyia *Bambalina*, l'obra ens proposa recrear des de la intimitat i l'essència aquest clàssic immortal de la literatura mundial. Els dos actors-manipuladors suggereixen un joc de perspectives que duu fins al límit les possibilitats expressives i narratives de l'espectacle.

'La setena porta'
Del 16 de desembre al 9 de gener
Centre de les Arts Lliures

LA FUNDACIÓ BROSSA OBRE EL CENTRE DE LES ARTS LLIURES

© David Ruano

D'es d'aquest desembre Barcelona té un nou espai cultural: el Centre de les Arts Lliures. Aquest nou equipament del barri de la Ribera fusiona dos edificis de La Seca, l'antiga Fàbrica de Moneda de la Corona d'Aragó. Combinarà l'exhibició teatral i d'arts en viu amb un espai destinat a exposicions i instal·lacions artístiques.

El nou centre, codirigit per **Marc Chornet** i **Maria Canelles**, vetlla per preservar el llegat i la memòria de **Joan Brossa**, que va destacar en disciplines tan dispars com la poesia, l'art plàstic, el teatre, el pensament, el transformisme i la música. La seva aposta és clara: creació contemporània, art, experimentació i divulgació de nou llenguatge expressius.

La programació del Centre de les Arts Lliures s'articula a través de diferents itineraris amb eixos temàtics diferents, que inclouen propostes vinculades amb la figura de Brossa però també

amb disciplines com les arts vives i parateatrals, la creació contemporània i independent o la poesia. Entre les propostes escèniques destaquen, per exemple, *La setena porta*, la nova obra dels **Pirates Teatre** escrita per l'actriu **Laura Aubert** a partir de diferents textos de Brossa, que reflexiona sobre qüestions com les classes socials, els privilegis, les jerarquies o les etiquetes. També s'hi podran veure *Laberint striptease*, de **Robert G. Alonso**; el teatre visual *Brossa és Brossa*, de la companyia **Les Pinyes**; l'espectacle itinerant *CercaBrossa*, on l'espectador recorrerà els espais urbans del mític BarriBrossa, i *Big band*, una proposta gastropoètica de la companyia **La Decimonònica**.

Per l'escenari del nou equipament també s'hi deixaran veure les noves creacions de la companyia de **Pepa Plana**, que presentarà *Si tu te'n vas*, que ens parla sobre el plaer de riure de les coses petites; **Pau Roca** i **Sixto Paz Produccions**,

amb una peça sobre memòria històrica i identitat, *El més bonic* que podem fer, protagonitzada per **Jan Vilanova**, i la nova peça de **Marc Artigau**, *Les bones intencions*, una comèdia sobre la vida amb **Miriam Iscla** i **Joan Negrié**. El Centre de les Arts Lliures també recuperarà èxits com *Reiseführer*, de **La Ruta 40**, i *El jardí*, d'**Albert Arribas** i **Lluís Cunillé**, i no s'oblidarà de les famílies, ja que properament proposarà una nova línia d'espectacles no tan pensats per a nens i nenes, sinó perquè mireu directament a través dels seus ulls.

L'oferta d'activitats es completarà amb la part expositiva, amb peces d'artistes com David Bestué, Enric Tormo, Gòria Bordons, Pedro Torres, Antoni Pinent i el col·lectiu *Ça Marche*; i diferents cicles com el *Músiques Indòmites*, el de Danses Volubles o un de dedicat a la figura del traductor Joan Casas. ●

Redacció

PERIFERIA CIMARRONAS, EL PRIMER TEATRE AFROFEMINISTA DE BARCELONA

El nou any comença amb l'obertura d'un nou espai cultural al barri de Sants, impulsat per una comunitat important a Barcelona: l'afrodescendent. **Periferia Cimarronas** serà el primer teatre afrofeminista de la ciutat. "Som dones negres, afrodescendents i feministes. El feminisme hegemònic té una mirada d'universalitzar el subjecte dona, i nosaltres som dones... negres. Tenim unes diferències que la resta de dones no tenen. Per això és crucial tenir un espai on no hem de demanar permís per ser-hi". Ens ho explica la creadora i activista antiracista **Silvia Albert Sopale** (*No es país para negras*, *Blackface*), impulsora de l'espai juntament amb l'actriu **Vicenta N'dongo**; la il·lustradora **Elizabeth Montero**; la gestora cultural **Karel Mena**, i els

cinèastes de **Black Seed Film**, l'associació que organitza des de fa anys les trobades **Black Barcelona**, on es va gestar l'embrió d'aquest equipament que disposarà d'un espai escènic, una botiga i un bar. Totes elles han format una cooperativa no tant per omplir un buit a la ciutat, sinó "per omplir el buit que té la comunitat afrodescendent, que és enorme". Sopale és contundent: "Tot-hom reconeix que els afrodescendents podem fer música i tocar alguns instruments, ningú ho nega. Però també podem fer teatre, cinema o performance. Hi ha molta gent a la ciutat que vol fer coses, però que no està tenint l'oportunitat ni l'espai". La raó? Consideren que tenen poc suport i compromís de l'àmbit públic, i això se suma a les traves burocràtiques: "Barcelona s'ha posat l'eti-

queta de 'Barcelona antiracista', però quan una persona migrada va a un espai públic a demanar un lloc on assajar, o intenta accedir a una convocatòria pública, li demanen uns requisits que no pot complir, i en queda fora". Els que són coneixedors d'això són uns altres socis del projecte: el **Sindicat Popular de Venedors Ambulants**. Són artífexs de la iniciativa **Top Manta**, una línia de moda solidària que dona feina i dignifica la vida de molts migrants en situació irregular. Ara també passaran a gestionar el bar de Periferia Cimarronas.

El que també promet ser un revulsiu és el criteri amb què programaran la sala. A contracorrent de la resta d'equipaments de la ciutat, primer donaran preferència a les dones negres, després als homes negres; després, a les persones racialitzades, seguit de les no binàries... I, finalment, als **homes blancs heterossexuals**. «Els ja tenen molts espais a la ciutat per treballar, i sovint ho fan molt bé. Aquí els volem, però als patis de butaques, perquè escoltin el que l'altra gent necessita dir. No saltres ja els hem escoltat molts anys; ara toca canviar de discurs». ●

Andreu Rami
@andreurami

Llegeix l'entrevista completa
a teatrebarcelona.com

© Andreu Rami

NADAL EN FAMÍLIA AL SAT!
Nadales per als més menuts
23/12 i 24/12
Pep Bou
del 27/12 al 4/01

SAT! Teatre
 Neopàtria 54, Barcelona
 T. 93 345 79 30

Venda d'entrades:
www.sat-teatre.cat
 A la taquilla del teatre

sat!
 teatre

**L'au
 TÈN
 TICA**
 TEATRE

No saps què regalar?

TEATRE PER A XIQUIS DE 0 A 6

Fes-li el millor regal de tots amb la seva primera experiència al teatre!

www.lautenticateatro.com

Carrer de Martí, 18 - Tel: +34 93 185 4840 · Whatsapp: +34 699 12 31 39

**PREMI
 QUIM MASÓ**

© Sion Fullana

EL DOL PERINATAL DES DEL PUNT DE VISTA DEL PARE

'El nedador del mar secret'
 Del 9 al 19 de desembre
 Teatre Nacional de Catalunya

El nedador del mar secret aborda la mort d'un fill acabat de néixer a través de la mirada del pare

Quan l'escriptor de ciència-ficció **William Kotzwinkle** va perdre el fill per complicacions en el part, va tancar-se a casa i en un cap de setmana va bolcar tot el seu dolor en un llibre: *El nedador del mar secret*. Publicat l'any 1975, va suposar un gran èxit, ja que parlava de l'experiència d'un dol perinatal des del punt de vista del pare. Es va traduir a diversos idiomes, entre els quals el català, va guanyar premis com el National Magazine Award... i va desaparèixer en la immensa voràgine d'estrenes literàries.

Ara la companyia **La Danesa** recupera la història de Kotzwinkle, que es podrà veure fins al 19 de desembre a la Sala Petita del **Teatre Nacional de Catalunya**. **Jumon Erra** en signa l'adaptació, que interpretaran **Francesc Cuéllar**, **Júlia Santacana** i **Albert Mora**. La història explica com un escultor, després de perdre el fill acabat de néixer, troba en l'art la via per començar a acceptar el sotrac vital. "Sovint necessitem processos llargs per entendre allò que ens passa a la vida", afirma Erra. *El nedador del mar secret* comença quan la dona trenca aigües

i el matrimoni ha de superar molts obstacles fins a arribar a l'hospital, travessant un territori muntanyós, on les cases estan escampades, aïllades les unes de les altres, i les distàncies s'han de recórrer per camins rurals i amb furgonetes velles.

Trencar el tabú

"El dol perinatal ha estat un tabú, però el teatre l'està trencant", explica **Jumon Erra**. Els espectacles *Llibert*, de **Gemma Brió**, i *Com una gossa en un descampat*, de **Clàudia Cedó**, van ser els primers a posar en escena aquesta vivència que afecta gairebé cinc de cada mil naixements. Si bé aquests espectacles mostraven el dol per la mort perinatal des del punt de vista de la mare, ara posen el focus en la vivència del pare. La companyia **La Danesa** creu que posar en escena l'acceptació de la pèrdua ajuda a visibilitzar aquest fet. "Parlar de les coses fa que existeixin. Ens ho han ensenyat les feministes", explica Erra. En aquest cas, considera que el punt de vista de l'home és interessant perquè, "mentre la dona pareix, l'home és part implicada i, alhora, testimoni". L'obra es

basa en l'experiència real de l'autor: "Als anys 70 el van fer fora de l'hospital i va haver de tornar conduint la furgoneta, havent de gestionar tot això sol. Les seves cicatrius són d'una altra mena", diu el dramaturg.

La directora del Teatre Nacional de Catalunya, **Carme Portaceli**, també considera que l'espectacle fa una aportació important perquè "dona veu als sentiments d'un home", ja que "tradicionalment no tenien per què sentir res". Miguel Bosé cantava dècades enrere que "los chicos no lloran". Per sort els temps han canviat.

El nedador del mar secret s'ha pogut fer realitat gràcies a l'impuls del Premi Quim Masó, el certamen impulsat per Bitó, productora que gestiona el Festival Temporada Alta, i el Teatre Nacional de Catalunya, que acull els textos guanyadors. 📖

Andreu Rami
 @andreurami

JOEL JOAN

“EM CANSO MOLT DE SER JO MATEIX”

En les distàncies curtes la persona no difereix massa del personatge públic que tots coneixem: criatura entremaliada, encantador de serps, empatia natural. Pocs minuts després, afloren també trets menys coneguts com la perseverança i el caràcter decidit d'un paio pencaire que parla sense embuts. Joel Joan ha madurat i s'aferra al dia a dia per no aclaparar-se amb la perspectiva. Parlem també de l'estrena d'*El gran comediant* al Teatre Goya, nou tomb sobre l'ego i la fama, conflicte tan present en el seu univers creatiu i personal.

D'on surt aquesta obra?

Com ens va passar amb *El pare de la núvia*, que vam escriure per a Joan Pera, l'obra surt del títol. En concret ens inspira un text de Noël Coward, *Present Laughter*, un clàssic anglès, un tractat sobre l'amor lliure protagonitzat per un gran divo, un personatge 'bon vivant' i narcisista. És una base que ens serveix per construir una història nova i més contemporània.

Hi tornes a tocar temes similars a la sèrie 'El crac'.

L'element comú és un protagonista actor. Però el Joel Joan de la sèrie era

una paròdia que estava prop de la meua vida professional, que no personal. Era un pobre desgraciat. Ara no, aquí el protagonista, Llorenç Tortosa, és un crac autèntic que omple teatres constantment, que fa pel·lícules i guanya molta pasta. I té un amic, l'Ernest [Xavi Mira], que és el seu revers, un home que no ha tingut èxit. I aquí és on l'obra troba el seu joc.

Per tant, sí que torneu a fer un tomb per temes com l'ego i la fama.

Sí, a més d'altres com la vanitat i la gelosia, tan freqüents en el món de l'espectacle, però també en la resta d'oficis. La gent empatitza amb els

'El gran comediant'
Fins al 9 de gener
Teatre Goya

personatges perquè tothom vol ser reconegut i deixar marca. Avui tothom vol tenir molts seguidors a Twitter i 'likes' a Instagram. Nosaltres a l'obra ens preguntem d'on ve aquest afany de protagonisme i narcisisme, sentiments terriblement humans.

Molts dels teus personatges de la tele i el teatre estan en combat amb el seu ego, tu també ho estàs?

Estic permanentment en combat amb el meu ego. I de fet sempre he parlat una mica del mateix. Tant a *Plats bruts* –quan era un estudiant de teatre que volia guanyar l'Oscar– com també a *El crac* i *El gran comediant*, tots els personatges volen guanyar un Oscar. Joel Joan, tens un problema amb l'Oscar! [riu] Està clar que escriure aquestes històries em serveix com a teràpia. Intento deslliurar-me de la idea de transcendir, d'intentar ser algú. M'agradaria ser pastor a la muntanya, és el somni humit de la meua vida. Tenir prou pau interior per desconnectar de mi mateix i de tothom.

Ets addicte a l'èxit?

Sí, però estic mirant de deslliurar-me, perquè és un esclavatge molt dur, una

addicció que no et permet descansar mai. Soc víctima d'aquest èxit que diuen que hem de tenir ja des de joves. No importa a què et dediques, ens obliguen a tenir èxit.

Estàs cansat de tu mateix?

Em canso molt de ser jo mateix. Després d'*Escape room* havíem de fer un altre èxit per agradar al públic, i per tenir el teatre ple. Jo amb el públic soc molt respectuós, i molts dels meus productes han deixat molta marca. Llavors això fa que tingui una pressió i una exposició molt gran com a personatge públic, i tot el que digui o pengi a xarxes acabi als diaris.

Com el famós vídeo del vaixell a l'estiu?

No va ser una cosa pensada. Va ser un moment de relaxament, una conya sobre Instagram, que és la foguera de les vanitats. En aquell moment, em volia fotre de tota aquella gent que fan veure el que no són a xarxes. I riure'm d'això en el mateix mitjà em fa ser un friqui. Ja fa temps que friquejo. La gent fa pena a xarxes, com jo mateix en vaig fer en aquell vídeo. El preu va ser alt,

“M'agradaria ser pastor a la muntanya”

però ja he après la lliçó. Aprenem a força d'entrebancar-nos, dels èxits s'estreu ben poca cosa a banda de l'arrogància.

La comèdia us acosta al públic i us allunya dels premis?

Els premis no són una cosa que busqui. A mi m'agrada fer riure. La vida està plena de comèdia, fins i tot els drames més profunds en tenen. Si no es diuen les coses amb gràcia, la vida m'avorreix terriblement. Com deia Billy Wilder, “si has de dir una veritat, val més que siguis graciós o se't llançaran al damunt”.

Escape room, després de Madrid, ja prepara el desembarcament a Mèxic i l'Argentina.

I també a Itàlia i a Polònia. Quan la teua obra traspasa fronteres, això sí que és un èxit, això sí que te la posa molt dura. I has d'anar amb compte

amb això, perquè t'ho pots arribar a creure. Ara vindrà la pel·lícula, que esperem que sigui un èxit, perquè a la indústria audiovisual catalana li fa falta un gran pelotazo.

Alguns elements de l'obra simulen un camp d'extermini nazi. Es pot fer broma de tot?

L'obra s'ambienta a la Barcelona del 2018, en un escape room amb diferents sales, una de les quals simula ser el despatx del Mengele [torturador d'Auschwitz]. Moltes comèdies han tractat el tema del nazisme, i sembla mentida que no puguem utilitzar aquest marc per fer una recreació ambientada en el present. No banalitzem el nazisme, no és cert, tot el contrari. L'obra planteja una reflexió contra el totalitarisme, és una peça profundament antifeixista. El que passa és que a alguns els toca molt els nassos que siguem lliures per escriure, i que siguem capaços de fotre'ns de tot.

T'ha passat factura el fet de posicionar-te políticament?

No agrada que la gent opini, i menys els artistes, perquè arribem al cor de la gent i, per tant, tenim una influència emocional. Això pot fer que la societat es replantegi coses. Per això hi ha pocs intèrprets que es posicionin políticament, perquè saben que molesta i algunes portes es tanquen. A mi les portes tancades m'han obert noves portes internes. M'he hagut d'espavilar i esmolar l'eina per crear-me feina pel meu compte. I així puc continuar dient el que em dona la gana.

Què et queda per fer?

Tinc coses escrites que evidentment que m'agradaria fer, com per exemple, un projecte de sèrie, un thriller conspiranoic. Però la realitat és que no penso en el futur, estic concentrat en el dia a dia. És un dels grans avantatges de fer-se gran, que no et projectes, només vius en el present. ●

Manuel Pérez i Muñoz
@ManelPiM

© David Ruano

PROGRAMACIÓ FAMILIAR

especial nadal

la millor
carta als reis

Del 11 desembre al 4 gener
Dissabtes, diumenges i vacances
a les 17:30h

Del 12 desembre al 9 gener
Diumenges a les 12h

+ info entrades a (i els millors descomptes)

www.jtregina.com

Carrer de Sèneca 22 · 08006 (Barcelona) | 93 218 1512

DAU al Sec

ARTS ESCÈNIQUES

EL MERCADER DE VENÈCIA · LLIBRETA BLAVA · BATEC
HISTÒRIA D'UN FRACÀS · MONTEDIDO · PELL ENDINS
HAMLET 01 · ARIADNA I EL MINOTAURE

entrades a daualsecartsesceniques.cat

3 COMÈDIES IMPRESINDIBLES

'53 diumenges'
Del 28 de desembre al 30 de gener
Teatre Romea

'Les dones sàvies'
Del 21 de desembre al 16 de gener
El Maldà

'T'estimo si he begut'
Fins al 9 de gener
Teatre Poliorama

LES BARALLES ENTRE GERMANS

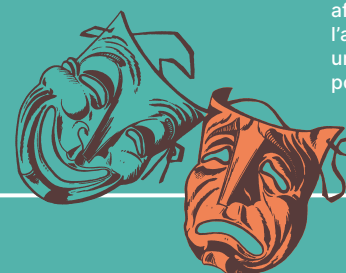
Cesc Gay continua explorant els problemes i les debilitats de les classes mitjanes urbanes a *53 diumenges*. Aquesta és la segona incursió als escenaris del cineasta, guionista, autor i director teatral, on reedita l'èxit que va aconseguir amb *Els veïns de dalt* (i *Sentimental*, la versió cinematogràfica). Aquest cop posa els seus diàlegs afilats i irònics en boca de tres germans que han de decidir què fan amb el seu pare, un home gran que sovint es perd, es descuida de les coses i ha agafat el mal costum d'ensenyar el penis a una veïna. Sabem que l'amor fraternal és immens, però aquest estret lligam familiar és també un camp de batalla on els límits es poden sobrepassar fins a extrems insospitats.

UN FESTIVAL INTERPRETATIU

349 anys després de la seva estrena, la comèdia *Les dones sàvies*, de Molière —considerat un dels principals comediògrafs teatrals—, torna a fer esclafir de riure els qui la veuen. Per què? Per la deliciosa adaptació que Ricard Farré i Enric Cambray n'han fet, i que gira per Catalunya des del 2016. Els dos actors interpreten els vuit personatges d'aquesta delirant proposta que carrega contra la hipocresia dels falsos intel·lectuals i els pedants, aquells que necessiten presumir d'una saviesa elevada. Ho fan amb un ritme frenètic i amb una hilarant versió del text signada per Lluís Hansen, que, a banda d'adaptar el text als nostres dies, així com la temàtica i l'enfocament de la comèdia, hi ha afegit múltiples picades d'ullet a l'actualitat i també cançons. És una perla de la cartellera que no pots deixar escapar!

EMPAR MOLINER EN UN BINGO

Empar Moliner, l'escriptora, articulista i col·laboradora tot terreny dels mitjans de comunicació catalans, publicava l'any 2004 el recull de contes *T'estimo si he begut*. Hi feia gala del seu afilat sentit de l'humor, de la capacitat per retratar les contradiccions de la nostra societat, de l'amaror que envolta moltes relacions de parella i dels límits de la correcció política. És divertidíssim i, com havia de ser, el va aclamar la crítica i el van premiar en diverses ocasions. Més d'una dècada després, serveix d'inspiració a les companyies La Brutal, Dagoll Dagom i T de Teatre per emprendre la seva primera aventura escènica juntes. El *T'estimo si he begut* que pots trobar al Poliorama és un espectacle amb sis cançons d'Andreu Gallén —nom imprescindible dins del musical català dels darrers anys— que prometen dues hores de diversió a costa de les petites misèries quotidianes.

LA BONA SALUT
DE L'HUMOR

EL MILLOR MOMENT DE LA COMÈDIA

Sovint podem detectar instants gloriosos de la història quan ja han passat. Pareu atenció, perquè la comèdia està vivint el seu moment àlgid, ara mateix, a Barcelona. Fem una radiografia del ric panorama de l'humor a la ciutat.

Stand-up comedy, open mics, one man shows, bumping mics, podcasting, roast battles... L'humor català s'ha nodrit dels múltiples formats anglosaxons que ens arriben gràcies a internet. Que Barcelona aculli tants formats nous és reflex del bon moment que viu la comèdia, amb un públic entregat i comediantes avesats a deixar enrere els acudits de batalles de sexes i matrimoniades per d'altres en la línia d'estrelles internacionals com **James Acaster, Sarah Silverman, Hannah Gadsby, Joan Rivers** o el polèmic **Dave Chapelle**.

El còmic i guionista **Ignasi Taltavull** ho té clar: "Ara mateix és el millor moment per a la comèdia, des de fa molts anys". "Després de la pandèmia la gent té ganes de riure, i els còmics de Barcelona ofereixen propostes molt originals i di-

ferents", explica. **Abi Enrech**, propietària de La Llama Store, l'única botiga del món especialitzada en humor, també pensa que "estem en un moment boníssim". Malgrat tot, veu l'escena complicada a causa de la sobreprogramació. "La meua pregunta és si hi haurà públic per a tot", comenta.

Espais com El Medi, La Rubia Horiginal, l'Almo2bar, la Golems (antic Almeria Teatre) i La Llama Store acullen micros oberts on els còmics proven, d'una manera distesa, textos nous. Els dilluns es fa **Feismo cool**, amb un aire juganer i gamberro; els dimarts **L'altre mic** aplega reconeguts còmics sota la batuta de Charlie Pee; els dimecres, **El Soterrani petit**, només amb humor en català, i els divendres, el **L.O.C.A.**, una iniciativa d'Andrea Farina i Mai Boncompte per visibilitzar els

artistes del col·lectiu LGTBI. Penny JayG també organitza la **Petit Riot Comedy**, un espectacle de comèdia femenina que vol enterrar d'una vegada la mamarrada que les dones no són gracioses. Un cop tenen textos consolidats, els còmics passen a formats com el **Comedy Gold show**, un dels pals de paller de l'humor estatal on es combinen humoristes professionals i nous talents. "L'escena de *stand-up* està creixent, però li queda un camí per estabilitzar-se", explica **Albert Floyd**, impulsor del **Comedy gold**. "Hi ha quatre o cinc noms que han aconseguit arrossegar molt de públic, però a certa distància hi ha una classe mitjana a qui li costa treure el cap. Nosaltres intentem crear aquest fenomen fan", apunta Floyd. Pel seu micró daurat hi passa la flor i nata de l'humorisme, el segon i el quart disabte de cada mes.

©Victor Alvaro

Moment d'unipersonals

Veure-ho tot és pràcticament impossible. "Pots anar a xous diferents cada dia. N'hi ha a tot arreu i el nivell és altíssim", ens comenta Taltavull. Enguany els artistes amb més hores d'escenari comencen a presentar els seus espectacles unipersonals, d'una hora de durada. Pots veure **Mamasi-ta**, de **Charlie Pee**, o **Jíbaro**, de **Xavi Daura** (Venga Monjas) a El Medi; **Quan això s'acabi**, de **Modgi**, a la Golems; **Alta flipamenta**, de **Marc Sarrats**, a la Sala Tarantos Comedy; **Vaya ego**, d'**Adri Romeo**, a La Rubia, i, aviat, els de **Josep Català** i **Tomàs Fuentes**. També estrena espectacle l'incombustible **Bruno Oro**, que inaugura un nou escenari a la sala 9 dels Cinemes Bosque amb **Sí o no?**, un monòleg sobre l'art de perdre's. La Casa de la Risa és el segell amb què el Grup Balaña acull al Borràs humoristes com **Carles Sans** amb **Per fi sol**, on recopila anècdotes i batalles de la seva trajectòria amb el Tricicle. Dirigeix l'espectacle **José Corbacho**, que també torna amb **Ante todo mucha calma** a partir del 23 de gener. Ho farà després que **Toni Moog** hagi celebrat les festes de Nadal amb el seu clàssic **Navidad con Toni Moog**.

Què fa que molts còmics triomfin? A les bambolines de molts d'ells hi trobareu la feina de la promotora **MPC**. Fundada l'any 1980 per Manel Portomeñe, han enlairaat artistes com **Berto Romero**. També són els responsables que **Txabi Franquesa**, **Tian Lara** o **Guillem Estadella** omplien les nits del Jove Regina, o que l'humor feminista de **Calladitas estáis más guapas** esgoti entrades a l'Aquitania. Una altra promotora important és **Tras la Risa**. Impulsors de **Las noches del Club de la Comedia** al Teatre Poliorama, ara han fitxat la incombustible **Judit Martín** per tirar endavant **Not talent**. Aquest homenatge a la mediocritat barreja els seus populars personatges, improvisació i altes dosis de reflexió en una divertidíssima conferència que està esgotant entrades.

El tablado de la comèdia

El mític tablado Tarantos, a la plaça Reial, canvia les buleries i els zapateaos per la broma. Els còmics **Sergi Moral**, **David Gil**, **David Arnau**, **Albert García** i **Sandra Úrsula** van tenir "un xivatasso": el propietari volia programar comèdia els dijous i els dissabtes i no tenia ningú per programar-la. "Ens vam enamorar de la sala, és perfecta per fer-hi *stand-up*", comenta David Arnau. Si t'hi acostes hi trobaràs còmics que desputen a l'escena alternativa, com **Miguel Campos** i **Iggy Rubin**; unipersonals, com el de **Modgi** i **Marc Serrats**, o el típic cartell amb quatre còmics i un presentador. Un cop al mes també hi fan **espectacles on les còmiques són totes dones**. "No ho venem com a comèdia femenina. Simplement ho normalitzem programant dones", diu David Arnau.

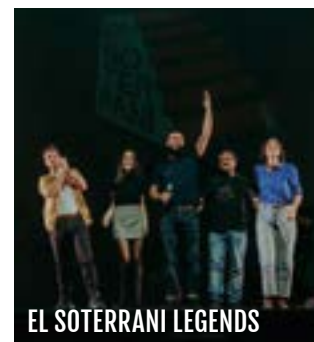
La consagració de l'humor en català

Qui millor representa el ressorgiment del català a l'escena humorística són **Josep Català**, **Manel Vidal**, **Joel Díaz**, **Maria Rovira**, **Ana Polo** i **Joan Ferrús**, impulsors d'**El Soterrani**. Les funcions a l'escenari d'**El Mago Pop** (que comparteixen amb altres propostes veteranes de l'humor, com l'**Autònomo**. **El musical** —on participa el signant d'aquest article—) han estat un èxit rotund. "Vam començar fa quatre anys, autorganitzant-nos. La sospita que hi havia un públic específic per a l'humor en català hi era i ha respost moltíssim", afirmen. Han acumulat una fidel —i creixent— parròquia que els acompanya setmanalment per descobrir textos nous a la Golems, i un cop al mes, al Paral·lel amb **El Soterrani Legends**. I ara, què? També assenyalen que "l'assignatura pendent és la incorporació de les dones. Cada cop n'hi ha més... però en calen més". A **El Soterrani** hi baixen regularment còmiques com **Irene Minovas**, **Raquel Hervás**, **Charlie Pee**, **Dolors Boatella** i **Andrea Daza**.

Andreu Rami |
@AndreuRamiB

©Instagram - Charlie Pee

©Alby Bouvier

©Ignasi Taltavull

©Victor Alvaro

Cartellera

DE L'1 DE DESEMBRE AL 9 DE GENER

- TEATRE
- TEATRE MUSICAL
- TEATRE FAMILIAR
- DANSA
- ESCENA HÍBRIDA
- HUMOR
- MÀGIA
- ÒPERA
- CIRC
- MÚSICA

LA VILLARROEL

- LES IRRESPONSABLES
- Fins 9/1/22

TEATRE ROMEA

- VIEJO AMIGO CICERÓN
- Fins 26/12/21
- BRUNA, EL MUSICAL
- 12/12/21 a 26/12/2021
- 53 DIUMENGES
- 28/12/21 a 30/1/22

TEATRE CONDAL

- ASSASSINAT A L'ORIENT EXPRESS
- Fins 2/1/22
- UNA LLUM TÍMIDA
- Fins 27/12/21
- EL MÀGIC D'OZ
- de La Brutal Fins 9/1/22

TEATRE GOYA

- EL GRAN COMEDIANTE
- Fins 9/1/22
- EL MONSTRE DE COLORS
- Fins 26/12/21
- ULTRASHOW
- Fins 18/02/22

SALA VERSUS GLÒRIES

- EVANGELIUM
- Fins 7/12/21
- QUIXOT
- 8/12/21 a 19/12/21

GOLEM'S TEATRE

- PAQUITO FOREVER
- 9/12/21 a 22/1/22

TEATRE EOLIA

- LA CRUA REALITAT
- 9/12/21 a 14/12/21

LA GLEVA

- TRANSBORD
- Fins 19/12/21

DAU AL SEC

- EL MERCADER DE VENECIA
- 9/12/21 a 12/12/21
- LLIBRETA BLAVA
- 21/12/21 a 30/12/21

MERCAT DE LES FLORS

- HABITACIÓ 11. LA HONTE
- 9/12/21 a 12/12/21
- FESTIVAL HOP 2021
- 16/12/21 a 19/12/21
- GEOMETRIA
- 26/12/21 a 5/1/22
- NUYE
- 27/12/21 a 9/1/22

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

- EL LLARG DINAR DE NADAL
- 15/12/21 a 9/1/22

TEATRE VICTÒRIA

- BILLY ELLIOT. EL MUSICAL
- Fins 16/1/22
- LOS DÍAS AJENOS DE BOB POP
- Fins 9/12/21
- AUTÓNOMOS, EL MUSICAL
- Fins 10/12/21
- EL SOTERRANI LEGENDS
- Fins 17/12/21

EL MALDA

- BALLAR (ÉS L'ÚNIC QUE ENS SALVARÀ)
- Fins 12/12/21
- NADALES DE BELTRAN / PEDRAGOSA / PEDRALS
- 13/12/21 a 19/12/21
- LES DONES SÀVIES
- 21/12/21 a 16/1/22

TEATRE LLIURE GRÀCIA

- CASA
- 1/12/21 a 19/12/21
- MAZÙT
- 29/12/21 a 16/1/22

TEATRE LLIURE MONTJUÏC

- L'ONCLE VÀNIA
- Fins 19/12/21
- JOSÉ Y LA BARCELONA
- DISIDENTE Fins 12/12/21
- LA GUERRA DELS MONS
- Fins 13/12/21
- MISERICORDIA
- 28/12/21 a 30/12/21

TNC

- PROSTITUCIÓ
- 2/12/21 a 23/12/21
- CAMÍ A L'ESCOLA
- 4/12/21 a 19/12/21
- EL NEDADOR DEL MAR
- SECRET 9/12/21 a 19/12/21
- MAIKA MAKOVSKI: MMKK
- 22/12/21 a 23/12/21

SALA BECKETT

- EUFÒRIA
- 15/12/21 a 9/1/22
- EL CORREDOR DE KARTS
- 16/12/21 a 16/1/22

TEATRE POLIORAMA

- T'ESTIMO SI HE BEGUT
- Fins 9/1/22
- BYE BYE MONSTRE
- Fins 23/1/22

TEATRE POLIORAMA

- LAS NOCHES DE EL CLUB DE LA COMEDIA
- Fins 18/12/21
- NOT TALENT
- Fins 7/1/22

TEATRE TIVOLI

- CANTANDO BAJO LA LLUVIA, EL MUSICAL
- Fins 16/1/22
- ILUSTRES IGNORANTES
- 10/12/21 a 12/12/21

TEATRE BORRÀS

- PER FI SOL
- Fins 16/1/22
- NAVIDAD CON TONI MOOG
- 12/12/21 a 16/1/22

TEATRE COLISEUM

- EL GUARDAESPALDAS, EL MUSICAL
- Fins 9/1/22
- FRENETIKS FREESTYLE SHOW
- Fins 8/1/22

CINEMES ARIBAU MULTICINES

- HAMLET ARIBAU
- Fins 30/1/22

LA 9 DEL BOSQUE

- BRUNO ORO: ¿SI O NO?
- Fins 16/1/22

LA BADABADOC

- SALVE REGINA
- Fins 19/12/21
- SERÍA UNA PENA QUE SE MARCHITARAN LAS PLANTAS
- Fins 15/12/21

LLUÍSOS TEATRE (GRÀCIA)

- CINEMÚSICA
- Fins 12/12/21

SALA AQUARELLA

- LOS MONÓLOGOS DE LA VAGINA
- Fins 11/12/21
- LAS CHICAS DEL CORO
- 15/12/21 a 30/01/22

JOVE TEATRE REGINA

- EL MISTERI DE SHERLOCK HOLMES
- Fins 9/01/22
- EL ANTICOACH
- 17/12/21 a 7/01/22
- QUIN POLLASTRE!
- Fins 9/12/21
- ESCOCÍA
- Fins 8/01/22

● LA MILLOR CARTA ALS REIS

- ON ÉS LA FESTA?
- Fins 16/12/21

SALA ATRIUM

- GUILLERMOTTA
- Fins 28/12/21
- DE QUAN SOMIAVA
- Fins 26/12/21

SALA FÈNIX

- EN PATUFET
- Fins 19/12/21
- LOW LEVEL PANIC
- Fins 19/12/21
- DESAPARECIDA (NN12)
- 5/01/22 a 9/01/22

SALA FLYHARD

- FAMÍLIA (IM)POSSIBLE
- 16/12/21 a 9/01/22

TEATRE DEL RAVAL

- LA TERANYINA
- Fins 9/01/22
- ELLES #COSASDECHICAS
- Fins 8/01/22

TEATRE AKADEMIA

- RED
- 16/12/21 a 16/1/22

TEATRE AQUITANIA

- PECATS IMPERDONABLES
- Fins 23/01/22

TEATRE AQUITANIA

- IMMA I GINA: O COM SOBREVIVRE EN UN MÓN DIGITAL
- Fins 2/01/22
- CALLADITAS ESTÁIS MÁS GUAPAS ! SHOW
- Fins 28/01/22
- THE BIG BANG TONTERY
- Fins 25/12/21
- EL TRENCANOUS
- 4/12/21 a 31/12/21

BARTS

- EL PETIT PRÍNCIP: EL MUSICAL
- 3/12/21 a 16/01/22
- EL DOMADOR DE PUCES
- 11/12/21 a 12/12/21
- THE MAGIC OF MOTOWN
- Fins 14/12/21
- SEXO, AMOR Y OTROS WHATSAPPS
- 15/12/21 a 29/12/21
- ¿PUEDO HABLAR! XXL
- Fins 18/12/21
- EROS
- 20/12/21 a 10/01/22
- HITS LIVE
- 2/01/22

GRAN TEATRE DEL LICEU

- RIGOLETTO: GIUSEPPE VERDI
- Fins 19/12/21
- ELS MÚSICS DE BREMEN.
- EL PETIT LICEU 4/12/21 a 12/12/21
- CONTE DE NADAL DE CHARLES DICKENS
- 18/12/21 a 19/12/21
- EL TRENCANOUS
- 28/12/21 a 4/01/22

SAT! SANT ANDREU TEATRE

- LA LLÀNTIA MERAVELLOSA
- 4/12/21 a 12/12/21
- ENTERTAINMENT
- 17/12/21 a 18/12/21
- AVUJA
- Fins 19/12/21
- EXPERIÈNCIES
- 27/12/21 a 4/01/22

TEATRE APOLO

- FAMA, EL MUSICAL
- Fins 15/01/22
- COCO
- 4/12/21 a 6/02/22
- COMANDANTE LARA & CIA.
- 10/12/21 a 12/12/21
- EL ORIGEN DEL HIELO.
- TRIBUTU A FROZEN
- 18/12/21 a 9/01/22

● LA NOCHE DEL AÑO

Fins 18/12/21

● NAVIDAD CON

SABOR A RUMBA

20/12/21 a 30/12/21

SALA ARS

● LA CASA DE

BERNARDA ALBA

Fins 27/2/22

● CRIMEN PERFECTO

Fins 27/2/22

● ● ALADDÍ Fins 31/12/21

● ● LA SIRENETA,

EL MUSICAL Fins 3/1/22

● EFÍMERA EUFÒRIA

Fins 29/12/21

● COP DE GRÀCIA

Fins 23/12/21

● A LOS 30 LO PETAMOS

Fins 25/2/22

● MISS CUARENTA

Fins 25/2/22

● HI HA ALGÚ? Fins 17/12/21

● ● ELS TRES PORQUETS

Fins 4/1/22

● LA HUELLA Fins 26/2/22

● CARLITOS: MASTER SEX

Fins 26/2/22

● ● LA BLANCANEUS

I ELS SET NANS

Fins 2/1/22

● ● CONTE DE NADAL

Fins 4/1/22

TEATRE TANTARANTANA

● TÓMBOLA Fins 12/12/21

● LA RUTA DE LA PALTA

Fins 9/1/22

● M.A.R. UN DISCURSO

PLÁSTICO A TRAVÉS

DEL ESPACIO

Fins 18/12/21

● ASSAJAR ÉS DE

COVARDS. LA BOMBOLLA

Fins 20/12/21

LA PUNTUAL

● ● L'OMBRA DE PINOTXO

(titelles) Fins 12/12/21

● ● PATUFET (titelles)

Fins 19/12/21

● ● L'ANEQUET LLEIG (titelles)

Fins 31/12/21

ANTIC TEATRE

● #JUANA DOLORES#

*massa diva per a un

moviment assembleari*

Fins 5/12/21

● JUST DESIRE Fins 12/12/21

● SOLO VINE A BAÑARME

Fins 19/12/21

● YO SÉ PERDER.

Cia La Soledad

Fins 21/12/21

● ● ANTIC TEATRE

CABARET: EL DESPLUME

Fins 22/12/21

● ROGER PELÀEZ:

MANDONGUILLES

DE FRENILLO 14/12/21

L'AUTÈNTICA PORTA 4

● ● GRÀCIA AUTÈNTICA

Fins 19/12/21

● SONA LA LLUM! 10/12/2021

● EL REI MIDES I

LES METAMORFOSIS

18/12/2021

● EL CONILLET QUE

VOLIA PA DE PESSIC

18/12/2021

SALA MELMAC

● FAKING AUDITION

17/12/21 a 19/12/21

TEATRE GAUDÍ

● ● ELLES Fins 12/12/21

● ● LA GROSSA I LA BÈSTIA

Fins 30/1/22

EIXAMPLE TEATRE

● ● COMO UNA CANCIÓN

DE LOS 80 Fins 30/1/22

● ● ¿QUIERES PECAR CONMIGO?

Fins 30/1/22

● ● MAGIA COMEDY Fins 28/1/22

● ● LO TUYO Y LO MÍO

Fins 17/1/21

● ● ROCK FAMILY Fins 4/1/22

● SEX ESCAPE Fins 29/1/22

● ● MÀGIA FAMILY Fins 30/1/22

● DANI PÉREZ EN DIRECTO

Fins 28/1/22

● MIKI DKAI: LA CASA

SIN PAPEL Fins 21/1/22

KURSAAL

● ● CANTO JO I

LA MUNTANYA BALLA

Fins 12/12/22

● EL PEQUEÑO PONI

16/12/21

TEATRE ZORRILLA

● FEÍSIMA ENFERMEDAD

Y MUY TRISTE MUERTE

DE LA REINA ISABEL I

17/12/21

AUDITORI CORNELLÀ

● ● DÀMARIS GELABERT

SIMFÒNICA 11/12/21

CASINO ALIANÇA POBLENOU

● BALLET DE BARCELONA:

EL TRENCANOUS

22/1/22 a 23/1/22

TEATRENEU

● ● LAS BELLACAS Fins 29/12/2021

● [DES]ENCUENTROS

Fins 30/1/2022

● ● IMPROSHOW:

ESPECIAL NAVIDAD

Fins 30/12/2021

TORNA LA GRAN
COMPANYIAEL CIRQUE
DU SOLEIL
RENEIX
AMB 'LUZIA'

La gran carpa blanca del Cirque du Soleil es tornarà a aixecar el març del 2022 al Districte Cultural de l'Hospitalet. La companyia canadense, fundada l'any 84 per Gilles Ste-Croix i Guy Laliberté, reneix del dur i fosc entreacte pandèmic amb Luzia.

L'espectacle proposa un viatge oníric a Mèxic, un homenatge a la seva cultura a través d'una posada en escena molt visual dirigida pel suís Daniele Finzi Pasca, responsable d'un altre èxit de la companyia que el públic català va poder veure el 2012: *Corteo*. "Quan el Cirque du Soleil convida creadors, els demana que s'aventurin en nous territoris, ja sigui en l'àmbit escenogràfic com en el narratiu", explica Finzi. L'espectacle s'inspira en els tarahumares, un poblat amerindi ubicat al nord de Mèxic i reconegut per l'extraordinària capacitat física dels seus membres per córrer grans distàncies, descalços o amb sandàlies, per comunicar els diferents assentaments. "La velocitat es converteix en un element inte-

'Luzia'
A partir del 17 de març
L'Hospitalet de Llobregat

ressant també per al llenguatge circense, que apunta a la performance extrema, gràcies a acrobates i gimnastes increïbles provinents de diferents llocs del món", apunta el director: "Per nosaltres, el poble mexicà mostra una gran capacitat física i espiritual de superar límits extrems com aquests".

El nom *Luzia* és el resultat de fusionar la llum (*luz*) i la pluja (*lluvia*), que tindran un gran protagonista a l'escenari, dos elements a través dels quals es transportarà l'espectador a molts llocs: "Ens transporta a un antic plató de cinema, al vast oceà, a un saló de ball ple de fum o a l'àrid desert; *Luzia* posa en escena diferents espais, cares i sons de Mèxic, i barreja tradició i modernitat", explica la companyia. Un trajecte visual on no faltarà l'humor, les contagioses i vitalistes músiques i les espectaculars acrobàcies, contorsions i números, alguns dels quals inèdits, marca de la casa.

Per a aquest espectacle, estrenat el 2016, el Cirque du Soleil compta amb 115 persones de 25 nacionalitats diferents, 49 de les quals són els artistes que passaran per l'escenari. Amb *Luzia*, la companyia presidida per Daniel Lamarre celebra 24 anys de gires d'aquest gran circ per Catalunya, i també farà parada a Alacant i Madrid.

Rubén García
@RuGarciaE

©Joan Riedweg

LA CUBANA CELEBRA LA VIDA ORGANITZANT EL FUNERAL MÉS DIVERTIT

'Adeu, Arturo'
A partir del 2 de febrer
Teatre Coliseum

La Cubana presentarà del 2 de febrer al 21 de maig **Adeu Arturo**, al Teatre Coliseum. Arriba a Barcelona després del seu èxit a Madrid i d'una posterior gira espanyola.

En aquest nou xou passaran de l'enllaç matrimonial de *Campanades de boda* a un funeral: "Que ningú se senti enganyat, perquè és un espectacle 100% alegre, divertit, on entren tots els ingredients típics de La Cubana", apunta **Jordi Milán**, creador i director de l'espectacle i fundador de la companyia.

Adeu Arturo es va estrenar a València el maig del 2018, després que la companyia passés prop d'un any sense sortir de Barcelona representant el musical *Gente bien*. Ja són prop de trenta ciutats les que han pogut veure aquest nou espectacle, més de 300.000 persones en les 492 funcions que ha fet. "En comptes de la ruta normal, que seria estrenar a Barcelona, vam decidir

anar a Madrid i després fer la gira. Ho hem fet a l'inrevés", explica Milán.

"És un espectacle 100% alegre"

En aquest espectacle els espectadors es convertiran en assistents al funeral d'Arturo Cirera Mompou, un home que ha viscut la vida intensament, fins a l'últim alè. Serà prova d'això la gran quantitat de personalitats, els espectadors, que acudirán a donar-li l'últim adeu al teatre. I ho faran amb una gran celebració, perquè el difunt no volia llàgrimes al seu funeral, orquestrat per La Cubana, que són els únics que han acceptat l'encàrrec que han rebutjat les funeràries de la ciutat. "Hi ha molt d'humor, molta música, molt de color i participació, perquè ens agrada que quan el públic ens ve a veure s'adoni que

ells són els veritables protagonistes, els veritables guionistes. Nosaltres ens hem inspirat en ells", explica Milán.

Xavi Tena, Filomena Martorell, David Ramírez, Annabel Totusaus, Núria Benet, Álex González, Montse Amat, Toni Sans, Virginia Melgar, Miquel Arnau i Víctor Gómez són els actors que interpretaran els personatges d'aquesta esbojarrada comèdia que segur que, amb les seves caracteritzacions i personalitats esperpèntiques, ens recordaran persones del nostre entorn, del nostre dia a dia: "Ens inspirem en aquest teatre quotidià que fem a la nostra vida i que, sovint, passa inadvertit com a teatre". A escena, però, no hi haurà només humans: l'Ernesto, l'Ernesta i el Totoro són els animals reals, molt ben atesos i cuidats, que es combinaran per donar vida al lloro del difunt protagonista. ●

Andreu Rami | @andreuramib
Rubén Garcia | @rugarcia

©Vania Produccions

BENVINGUTS AL TERCER SOPAR

'El sopar dels idiotes'
A partir del 20 de gener
Teatre Borràs

Cada cert temps, la cartellera barcelonina ens ofereix algun títol clàssic de comèdia que tothom coneix, malgrat que no tothom ha vist. Aquesta primavera podrem gaudir —si encara no ho heu fet mai— d'una d'aquestes obres, perquè torna als escenaris un dels títols imprescindibles de la comèdia francesa contemporània: *El sopar dels idiotes*.

Francis Veber és l'autor d'un dels textos que ha fet més fortuna dins del repertori de les companyies d'aficionats d'arreu. Existeix un llarg llistat de comèdies que formen part de l'imaginari escènic col·lectiu després de triomfar a la cartellera barcelonina. Parlo de títols com *Pel davant i pel darrere*, de **Michael Frayn**; *Pels pèls*, de **Paul Pörtner**; *La jaula de las locas*, de **Jean Poiret**, o la més reconeguda de totes, *L'estranya parella*, de **Neil Simon**.

El sopar dels idiotes s'hi afegeix amb la seva coneguda premissa escrita el 1993: un grup d'amics celebra un sopar setmanal on cadascú ha d'anar acompanyat d'un idiota, i el que porti el més idiota guanya. Sota la direcció de **Paco Mir**, el polifacètic membre del **Tricicle**, l'obra es va estrenar a català al Teatre Condal el juliol del 1998. Després de girar pel terri-

tori i d'una reeixida reestrena al Poliorama, el muntatge va finalitzar funcions al mateix Condal el 2002. **Lluís Marco** i **Ricard Borràs** encapçalaven el repartiment original, format per **Lluís Castell**, **Pep Pla**, **Jordi Coromina**, **Chantal Aïmée** i **Carles Martínez**.

L'obra ha estat adaptada al cinema dues vegades. L'atzar va voler que el primer muntatge en català coincidís amb l'estrena de la primera adaptació cinematogràfica, escrita i dirigida pel mateix autor i amb un repartiment encapçalat per **Jacques Villeret** i **Thierry Lhermitte**. La pel·lícula va estar nominada a millor pel·lícula europea als Premis Goya del 1999, i el muntatge escènic de Mir, que el 2001 es va estrenar en versió castellana a Madrid amb **Pepón Nieto** i **Luis Tosar**, va rebre una nominació a millor adaptació als Premis Max del 2002.

El 2010 n'arribaria un remake estatunidenc protagonitzat per **Steve Carell** i **Paul Rudd**. Aquesta segona adaptació cinematogràfica també va coincidir amb el segon muntatge professional de l'obra de Veber a casa nostra. El Teatre Infanta Isabel de Madrid, el mateix que havia acollit la producció castellana original de Paco Mir, en va estrenar una nova versió dirigida per **Juan José Alfonso** amb **Josema Yuste** i **Agustín Jiménez**.

La versió de Yuste va estar en cartell set temporades, fins al 2017, i la temporada 2011-12 va recalcar a Barcelona, al Teatre Apolo, amb un repartiment català format per **David Fernández**, **Edu Soto**, **Santi Ibañez**, **David Ramírez**, **Clàudia Cos** i **Anna Gras-Carreño**.

Ara toca descobrir quin nom prendran els seus protagonistes, l'idiota **François Pignon** i l'exitós **Pierre Brochant**, en aquest nou muntatge que s'estrenarà al Teatre Borràs. A Catalunya ja els hem anomenat **Francesc Pinyol** i **Pere Canut**, **Quimet Purti** i **Pere Sirvent**, **Francisco Piñón** i **Carlos Bermúdez**. Qui ens espera al tercer sopar? ●

Jaume Forés Juliana
@ForesJuliana

5 MUSICALS PEL 2022

Forever young, un cant a la vida

L'any 2011 els mítics *Tricycle* ens van sorprendre produint la versió local d'un musical d'èxit mundial que explica la història d'un grup d'ancians que, farts d'esperar la mort vivint en un geriàtric, decideixen transformar la seva última etapa vital en una gran celebració de la vida. Per fer-ho recuperen èxits com *I love rock'n'roll*, de Joan Jett; *Satisfaction*, dels Rolling Stones; *Sweet dreams*, dels Eurythmics, o *I will survive*, de Gloria Gaynor. El musical tornarà al març a la cartellera del Teatre Poliorama, i el mateix teatre també acollirà, al gener, un altre divertit nou musical amb aires operístics, *The opera locos*.

Romeo y Julieta, un viatge a la Verona clàssica

A finals d'abril arribarà al Teatre Apolo la primera gran adaptació musical de la clàssica història d'amor de William Shakespeare. Amb partitura original de César Belda i amb noms a escena tan solvents com Paco Arroj, Sergi Albert, Carlos J. Benito i Sílvia Villaú, aquesta nova producció ens proposa un viatge en el temps, al segle XVI i als romàntics carrers de la bella Verona per reviuire un cop més aquesta gran història d'amor protagonitzada per joves procedents de dues famílies enfrontades.

La grossa i la bèstia, un divertit thriller musical

La Bolinda i el Nacho comparteixen un pis a l'Eixample: ella té el contracte del pis al seu nom, però ell és qui paga el lloguer. Tot va bé fins que arriba la Celina, una amiga especial del Nacho que no té lloc on viure. Un dia, esperant unes pizzes, la cosa es complica fins al punt de requerir els serveis dels Mossos d'Esquadra. Escrita per Ever Blanchet, i amb la música també d'Ever Blanchet, el Teatre Gaudí presenta durant aquest gener un divertit musical que compta amb un repartiment format per noms com Jaume Casals, Anna Herebia, Carol González, Sergio Campoy i Carles Pulido.

La filla del mar, un musical basat en Guimerà

La Barni Teatre tornarà al febrer al Teatre Condal amb aquest èxit, basat en l'obra original d'Àngel Guimerà, que ja es va poder veure la temporada passada. Amb dramaturgia de Jaume Vinyas i música de Marc Sam-bola, l'obra explica la història d'una nena, única supervivent d'un naufragi, que arriba a un poble de la costa catalana i mostra tots els problemes discriminatòris que haurà de superar per culpa d'una comunitat poc avesada a la diferència. Una potent reflexió sobre la identitat i la diversitat que compta amb la direcció de Marc Vilavella i un repartiment format per cares tan conegudes com Xavi Casan, Mariona Castillo, Gràcia Fernández, Albert Mora, Arnau Puig, Clara Solé i Toni Viñals, entre d'altres.

Joan Vázquez, amb *Paquito forever* i *Ocaña*, reina de las Ramblas

L'actor Joan Vázquez torna a recuperar aquesta temporada els, segurament, dos personatges més importants de la seva carrera. A *Paquito forever*, que es podrà veure fins al gener a la sala Golem's (el nou Almeria Teatre), homenatja Paco Alonso, aclamat ballador, cantautor, actor i transformista al Paral·lel dels anys 50 que apareixia al musical *Flor de nit*. Durant els mesos de febrer i març, Vázquez tornarà al Teatre Condal per celebrar el 75è aniversari del naixement de José Pérez Ocaña, artista, pintor, performer, anarquista, activista i icona LGTB+ dels anys 70.

EL TRENCA NOUS Ballet de Barcelona

TEATRE ALIANÇA POBLENOU
BARCELONA
22 de gener | 20h
23 de gener | 17:30h

www.balletdebarcelona.com

ENTRADES!

GUILLEM CLUA

UN CANT A LA DIVERSITAT I A L'AMOR LLIURE

© David Ruano

'L'oreneta'
Del 19 de febrer al 3 d'abril
La Villarroel

Ho va anunciar el seu autor, **Guillem Clua**, a través de les xarxes socials: després de reconegudes obres com *Justícia* i *Smiley*, arribaria a Barcelona la versió catalana de *La golondrina*, que a Madrid va ser protagonitzada per **Carmen Maura** i **Félix Gómez** i posteriorment per **Dafnis Balduz**. Aquí arribarà amb el nom de *L'oreneta* i ho farà a La Villarroel a partir del 18 de febrer, amb **Emma Vilarasau** com a protagonista i amb la direcció que tornarà a recaure en **Josep Maria Mestres**.

Empès pels atemptats ocorreguts al Pulse, el tristament recordat bar d'ambient d'Orlando on hi va haver una terrible matança alimentada per l'odi cap al col·lectiu LGTBI+, Guillem Clua es va llançar a escriure aquest text: "Fa uns anys mai m'hauria pensat que arribaria a escriure una obra com aquesta", diu el dramaturg. "Em vaig adonar que l'art és una arma molt poderosa, i el teatre, una arma molt necessària", explica, i afegeix: "És molt difícil entendre-ho des de la sensatesa i treure conclusions serenes d'una cosa tan espantosa".

L'oreneta explica la història de l'Amèlia i en Ramon. Ella, professora de cant; ell, un jove que vol millorar la tècnica. El que a primera vista és simplement una classe donarà peu a descobrir part del seu passat, marcat per un atemptat terrorista que va tenir lloc un any abans. Un enfrontament entre dues maneres d'entendre l'amor i assumir la pèrdua que els portarà a trobar un nexa entre les dues vides.

"Són dues maneres de veure la vida, unides pel mateix amor i dolor, que necessiten reconfortar-se", comenta el director sobre l'obra. "El text reflexiona sobre com es ressituen els que sobreviuen, des de l'odi més visceral fins a l'oblit o el perdó", afegeix Clua.

"*L'oreneta* parla de la capacitat de sentir com a propi el dolor dels altres, d'empatitzar i escoltar", explica Balduz, que protagonitzarà el muntatge al costat d'Emma Vilarasau. "De seguida em vaig interessar pel paper", explica l'actriu. "Em va atrapar el tema: una mare que no vol acceptar ni ha volgut

entendre que el seu fill és gai", continua. "Hi ha una cosa que reivindica l'obra que em va quedar molt: si no es declara que l'atemptat és contra els gais i no és un atemptat en general, no es guanyarà mai aquesta batalla", apunta l'actriu. "I té tota la raó, les coses no es poden tergiversar: hi ha racisme, hi ha homofòbia... Són coses que existeixen, acceptem-ho, parlem-ne i intentem entendre l'enemic, intentem entendre què li passa i per què no ho accepta".

Josep Maria Mestres destaca el "sentit sanador" de l'obra, pel que explica i per com ho explica: "Som davant d'un dels textos més importants dins de la dramàturgia del nostre principi de segle", un qualificatiu atorgat per la senzillesa en les seves formes. "L'obra no té un sentit de transcendència, ho és [de transcendent] pel que explica", diu Mestres. "Et posa deures i et fa pensar", conclou. ●

Redacció

SAMUEL BECKETT

"LLAVORS ENS MORIREM"

© David Ruano

'Final de Partida'
Del 9 de març al 18 d'abril
Teatre Romea

Sergi Belbel dirigeix el *Final de partida* de Beckett al Romea, amb **Jordi Bosch** i **Jordi Boixaderas** en els papers de Hamm i Clov

El millor que li ha passat al teatre de **Samuel Beckett** en les últimes dècades és la dessacralització. Aquell món aparentment absurd, sense solució de continuïtat, aparentment abstracte, que va imaginar després de la Segona Guerra Mundial amb obres i novel·les tan emblemàtiques com *Esperant Godot*, *Molloy*, *Malone mor*, *Dies feliços* o *Final de partida*, s'ha anat acostant cada vegada més al món real, tangible, que palpem cada dia. Ja ho deia **Shelley**, que els poetes són "els legisladors no reconeguts del món". I Beckett, wittgenstenià, va fer que els seus personatges parlessin callant.

Perquè, què s'expliquen Hamm i Clov a *Final de partida*, aquest home gran cec i el seu servent foteta? Doncs tot i res. I, així i tot, les seves paraules tenen una transcendència brutal. Perquè, passem per la ferreteria a comprar una soga abans d'anar a dormir? En absolut. Beckett també vol que riguem. "Hem d'arrencar tantes riallades com sigui possible amb aquesta cosa atroç", va dir el dramaturg als seus Clov i Hamm ale-

manys mentre assajava, ell mateix, una versió de *Final de partida* a Berlín.

Si hem trigat dècades a entendre que Txékhov qualificqués de "comèdia" una obra com *Les tres germanes*, amb Beckett no havia de passar res de diferent. De vegades, ens entestem a veure els textos literaris de manera diferent a com els va concebre el geni que els va escriure, limitats com som. Per tant, que actors amb una tirada especial cap a la comèdia s'enfrontin a Beckett ja és una bona notícia. Fa una pila d'anys vaig veure **Lee Evans** i **Michael Gambon** fent *Endgame* a Londres i potser allà vaig entendre moltes coses.

Beckett va escriure *Final de partida* (1957) cinc anys després d'*Esperant Godot*. Entremig, va experimentar amb el silenci amb els *Actes sense paraules*. L'obra que veurem al Romea representa una altra espera, la d'un home que espera la mort i la d'un altre que només espera que aquest es mori d'una vegada. A les primeres rèpliques, els seus perso-

natges ja ens deixen clar que no passarà res. Només l'aparició de Nell i Nagg dels cubells de les escombraries modificarà una mica l'acció, tot i que Clov i Hamm no els fan ni cas. Parlen i parlen sense parar i sense dir res, en un combat dialèctic semblant al de Vladímir i Estragó. Aquests dos, almenys, tenien un tema: Godot. Clov i Hamm no en tenen cap; parlen per matar el temps.

Al principi de l'obra, Hamm demana a Clov que vagi a buscar-li un llençol. Ell no es belluga, i Hamm insisteix, tot apuntant-li que no li donarà res més per menjar. "Llavors ens morirem", afirma el cec. I el cec li deixa clar que li oferirà la quantitat justa perquè això no passi. "Llavors no ens morirem", li respon Clov. I se'n va a buscar el llençol. Al cap d'una pausa manifesten el menyspreu que senten l'un per l'altre. "Per què no em mates", li demana Hamm. "No sé la combinació del rebost", contesta Clov. I així fins que es fa fosc. ●

Per Andreu Gomila / @andgomila

AMB NOM PROPI

CLÀUDIA CEDÓ

La dramaturga banyolina, la gran triomfadora dels Premis TeatreBarcelona 2020 amb obres com *Mare de sucre* i *Canto jo i la muntanya balla*, tornarà aquesta temporada al Teatre Lliure amb *Síndrome de gel*. L'obra, dirigida per Xicu Masó, per reflexiona sobre temes necessaris com la crisi migratòria a partir de la història de la metgessa Elisabeth Hultcrantz i l'anomenada *síndrome de la resignació*.

'Síndrome de gel' / Del 24 de març al 24 d'abril / Teatre Lliure

ENRIC CAMBRAY

És un actor totterreny! Va debutar amb 15 anys a *El cor de la ciutat* i, a part de ser el 50% de *Les dones sàvies*, és un dels puntuals de la productora El Terrat. Aquest març es posarà sota les ordres del gran Sergi Belbel per encarnar un *Hamlet* molt especial que, sol a escena, explicarà i analitzarà en profunditat la seva pròpia història i els personatges que la protagonitzen.

'Hamlet 0.1' / Del 2 al 13 de març / Sala Dau al Sec

MÍRIAM ISCLA

L'actriu de Pineda de Mar protagonitzarà al costat de Joan Negrié l'obra *Les bones intencions*, escrita per Marc Artigau. La història presenta dos personatges a qui la sort no els ha acompanyat gaire en res del que han fet. Una comèdia on l'únic que poden fer és explicar la seva història, perquè el riure, com les bones intencions, si el compartim, fa la vida més fàcil.

'Les bones intencions' / De l'11 de maig al 5 de juny / Centre de les Arts Lliures

FERRAN UTZET

El director, responsable d'èxits com *Esperant Godot* i *Sopa de pollastre amb ordi*, aposta per acostar-nos una peça del dramaturg, actor i director Ivan Vripaev (Sibèria, 1974), una de les figures més rellevants del nou teatre. *Abraçades insuportablement llargues* reflexiona sobre conceptes com l'amor, la llibertat i la identitat a través d'un text ple d'humor, tendresa i poesia.

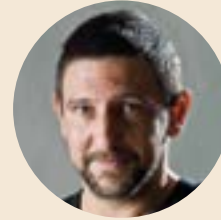
'Abraçades insuportablement llargues' / Primavera del 2022 / Teatre de la Biblioteca de Catalunya

LAURA CONEJERO

La veterana actriu protagonitzarà, al costat de Carles Martínez, Raimon Molins i Anna Sahun, *Desig*, de Josep Maria Benet i Jornet. Silvia Munt dirigirà el text, que parteix de la inquietant història d'un matrimoni que veu interrompuda la seva vida rutinària per un seguit de trucades anònimes i la misteriosa connexió amb una parella de desconeguts.

'Desig' / Del 27 de gener al 6 de març / Teatre Nacional de Catalunya

ANDRÉS HERRERA

L'actor, una de les cares del serial *Com si fos ahir*, protagonitza *El palmeral* al costat d'Elena Fortuny i Alicia González Laá, entre d'altres. El text d'Albert Tola és un cant a la llibertat i a la diversitat ubicada a l'al-Àndalus del segle XI en un moment històric que bascula entre l'obertura cultural i el totalitarisme.

'El palmeral' / Del 17 de març al 10 d'abril / Teatre Akadèmia

NÚRIA GUIU

Cyberexorcisme suposa una continuació dels seus anteriors treballs en solitari: *Likes* i *Spiritual boyfriends*. En aquesta nova proposta, la jove coreògrafa planteja una reflexió que gira al voltant del poder de les noves tecnologies: qüestiona l'aparent volatilitat de les imatges digitals i la seva influència en els nostres cossos i les nostres mirades.

'Cyberexorcisme' / Del 6 al 8 de maig / Mercat de les Flors

JOHN CLEESE

El mític John Cleese vindrà el juny del 2022 al Teatre Coliseum... si no ha mort abans (no som uns bèsties: ho afirma ell mateix). Conegut per ser el membre d'edat més avançada dels Monty Python i també per la sèrie de televisió *Fawlty towers*, presenta l'espectacle *Last time to see me before I die* (L'última vegada que em veureu abans que mori).

'Last time to see me before I die' / 16 de juny / Teatre Coliseum

PACO MIR

Paco Mir, de Tricicle, dirigeix *El Perro del Hortelano*, una comèdia patina de Lope de Vega escrita entre 1613 i 1619, que coincideix amb un moment de plena maduresa creativa amb la publicació de *Fuenteovejuna*, *La Dama Boba* i *El Acero de Madrid*.

'El perro del hortelano' / 19 i 20 de març / Teatre Poliorama

DOSTOIEVSKI

RASKÓLNIKOV O LA FILOSOFIA DEL CRIM

©Teatre Lliure

'Crim i Càstig'
Del 25 de febrer al 3 d'abril
Teatre Lliure

Una novel·la detectivesca, una denúncia de les desigualtats socials i la pobresa de la Rússia del segle XIX, una obra que ens obliga a repensar la filosofia del crim. Tot això i molt més és *Crim i càstig*, de **Fiódor Dostoievski**. Una de les novel·les més importants del segle XIX, una obra monumental d'una força intempestiva que, tot i parlar-nos d'altres temps, (encara) ens deixa estupefactes. Ens obliga a rellegir-nos.

Crim i càstig, que es podrà veure al Teatre Lliure de Montjuïc del 23 de febrer al 3 d'abril, explica la història de Raskólnikov, un estudiant de família humil que comet un crim atroç que porta el lector —i ara, espectador— a plantejar-se si és lícit assassinar algú si així s'aconsegueix un gran bé col·lectiu. “La tesi de l'obra continua sent tan sostenible com quan la va formular Dostoievski: qui té dret a fer ús de la violència?”, explica **Pau Carrió**, director de la proposta. I afegeix: “La violència es fa servir per a moltíssimes coses, des de mantenir unes determinades propietats

fins a canviar el món. Però sembla que només la poden fer servir uns quants”.

“Qui té dret a fer ús de la violència?”

Però, per què ara? “Després de l'estrena de Hamlet, vaig regalar *Crim i càstig* a en **Pol López** [protagonista de les dues obres] perquè sentia que hi havia connexions entre l'obra de **Shakespeare** i la de Dostoievski”, confessa Carrió, que reconeix que, des que va llegir-la, pensava que tenia una pulsio teatral. També **Raül Garrigasait**, president de La Casa dels Clàssics —editorial que acaba de publicar una nova traducció de la novel·la—, apunta que, “en aquests temps amb tendència a relativitzar-ho tot i repetir eslògans sense pensar-s'ho gaire, Dostoievski és just el contrari, planteja grans dilemes morals, escriu per respondre les grans preguntes: què és i com afrontar el mal, la innocència, la fe i la condició humana...”.

Es panta adaptar un clàssic de la literatura com aquest? Com s'enfronta un a les més de 700 pàgines de *Crim i càstig*? “He fet una operació similar a la que faig quan m'apropro a un clàssic com *Hamlet* o *Nit de Reis*. Hi practico una certa depuració i en trec la cronologia concreta”, explica Carrió, que va, com sempre, directe a l'essència. “L'obra, això sí, manté intactes l'ambientació i el sentit de l'humor, que la torna més interessant i perillosa”, afegeix. L'adaptació de Carrió també és fidel a l'ús de la llengua que fa Dostoievski, de manera que els personatges la utilitzen segons la seva funció social. De fet, la traducció de **Miquel Cabal** és plena de vulgarismes, burocratismes, dialectalismes i formes antigues i col·loquials.

Un criminal pot recuperar la innocència? És lícit assassinar algú si s'aconsegueix un gran bé col·lectiu? Es pot justificar el mal? La resposta, ben aviat, al Teatre Lliure. ●

Aida Pallarès / @aidapallares

www.teatrebarcelona.com

Una obra de **ANTONIO TABARES**

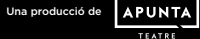
POTSER SOMIAR

Traducció i dramatúrgia
SERGI BELBEL

Direcció
ROC ESQUIUS

Interpretada per
RAMON GODINO
RAFAELA RIVAS
ANTONIO DEL VALLE

- A partir del 22 de desembre -

POBLENOU
EIX COMERCIAL

Nadal al Poblenou

Totes les activitats preparades per un Nadal molt especial

ACONSEGUEIX L'ADORN AMB LA LLUM DEL COMERÇ
DIA: Del 13 al 17 de desembre
HORARI: De 17:00 a 20:00
LLOC: Seu de l'Eix Comercial, Rambla Poblenou 128

CONSTRUEIX LA TEVA LOCOMOTORA AMB MATERIAL RECICLAT
DIA: 17 de desembre
HORARI: De 17:00 a 20:00
LLOC: Can Saladrigas

CREA LA TEVA LOCOMOTORA
DIA: 18 de desembre
HORARI: De 10:30 a 13:30
LLOC: Can Saladrigas

L'HORT DE NADAL
DIA: 18 de desembre
HORARI: De 10:30 a 13:30
LLOC: Can Saladrigas

SONS DE NADAL
DIA: 21 i 27 de desembre
HORARI: A les 18:00 i a les 19:30
LLOC: Can Saladrigas

ARRIBA EL PARE NOEL
DIA: 22 i 23 de desembre
HORARI: De 17:00 a 20:00
LLOC: Pels carrers de Poblenou

EL TRENET DE POBLENOU
DIA: 28, 29 i 30 de desembre
LLOC: Can Saladrigas

EL CONTE DE NADAL: LA LLUM DEL COMERÇ
DIA: 28, 29 i 30 de desembre
HORARI: Durant el trenet del comerç
LLOC: Trenet

LA CARROSSA DE LA LLUM DEL COMERÇ
DIA: 5 de gener
HORARI: Durant la cavalcada.
LLOC: Carrers de Poblenou

JAIMA REIS D'ORIENT
DIA: 5 de gener
HORARI: A partir de les 20 hores
LLOC: Can Saladrigas

LES MANS TACADES DE SANG DE LES PARAULES

© May Circus / TNC

'Macbeth'
Del 24 de març al 24 d'abril
Teatre Nacional de Catalunya

Ionesco no és sols l'autor de l'absurd de les paraules enteses com el pallaso ruc de les relacions socials; a l'altra cara d'aquest horror, hi trobem el pallaso carablanc de la pel·lícula de terror política.

A l'escenari coneixem sobretot el Ionesco de les paraules venals, les de valor de canvi d'una relació gastada, les del càlcul desgastat d'una burgesia ajaguda al divan dels mots més banals, els més buits, les paraules ja sense poder, gastades com un pobre sofaret a punt de l'estrip. El Ionesco del poder de les paraules coixes que giren en cercle sobre si mateixes, perdudes com el segle en què naixien, un s. XX naufrag. El Ionesco de *La cantant calba*, amb rèpliques que multipliquen diàlegs que semblen monòlegs sobreposats (sobrepassats!) per a les converses absurdes d'uns "diàlegs per a sords" que s'ofeguen en el bassal espès de la parla quotidiana, títelles de la gramàtica social, ninots de la ventriloquia de les circumstàncies, paraules impostades en ser dites per la veu de qui ja no veu res de si mateix ni dels altres, paraules de broma enmig de la boira del sentit, paraules calbes, belles paraules velles, maquillades i perverses, amb l'única força de la repetició.

Aquest Ionesco és un Ionesco possible. El més proper fins i tot a parts del nostre

Joan Brossa, coetanis com eren. Però el retrat quedaria incomplet sense un altre de més grotesc, encara. El d'un teatre rialler més negre i fosc. Passem del Ionesco del poder de les paraules gastades a l'encara més lúcida de les paraules del poder inflades com globus. El Ionesco germà bessó de l'*Ubu rei*, d'Alfred Harry (1896), i d'*Ivonne, princesa de Borgonya*, de Witold Gombrowicz (1958). El Ionesco que desbrossa la tragèdia shakespeariana per tornar-li'n una imatge grotesca i quintaessenciada, un cos estrafet pel mirall escènic del s. XX, espill reductor que es concentra en el que de debò compta. No hi tenim encara la reducció a radiografia que Heiner Müller exercirà a *Quartett* (1981) sobre *Les amistats perilloses* de Pierre Choderlos de Laclos. El *Macbeth* (1972) de Ionesco planta Shakespeare a la galeria dels miralls deformadors. És un Shakespeare clownesc, inflat i expressionista en l'obra més mentalment boja del bard: el del protagonista no nascut de dona, el del rei que somia les mans tacades de sang de la seva culpabilitat, el del

bosc que es mou i avança amenaçador cap als ulls que no volen creure-s'ho, el d'absurds impossibles que són, perquè tot és possible quan se'ns en va el cap.

El *Macbeth* de Ionesco és excés: una caricatura grotesca del poder vist des del setmanari satíric d'una escena teatral compromesa que no esquivia la mirada política i posa al descobert la corrupció i la covardia de l'ambició més criminal. Farsa tràgica i xerraire, plena de ritme i teatralitat, Macbeth completa el retrat del romanès d'origen i francès d'adopció Eugène Ionesco (1909-1994). Si el seu teatre de l'absurd és clownesc, aquí saltam del to d'agust babau de *La cantant calba* (1950) al ridícul pallaso carablanc autoritari d'aquest *Macbeth*. A mig camí, *El rinoceront* (1959).

El plàstic i intel·ligent bagatge teatral d'indi navajo del director Ramon Simó sembla fet a mida de l'ocasió que ara brinda el TNC. ●

Joaquim Noguero

© Humanhood

Consulta tots els espectacles
del Mercat de les Flors a
teatrebarcelona.com

Descàrregues de moviment

Les coreografies de Javier Guerrero fluides són intenses i imbuïdes d'una eloqüència freda, però intrigant. El 4 i 6 de febrer, Guerrero estrenarà *caosmeditativo*, una peça en la qual indaga sobre la joventut i la bellesa. Podem esperar altes dosis de moviment i segurament un món abstracte gairebé aliè, però que evoca sensacions familiars. Un altre nom a tenir en compte és el de Paloma Muñoz / Cia. *Siberia*, una coreògrafa que també es mou força en l'abstracció, però amb un tipus de moviment molt carnal ben dibuixat. A finals d'abril (28-30) presentarà *LEVE*, un espectacle que va estrenar l'any passat en el marc de Dansa Metropolitana, i en el qual Muñoz mostra la seva maduresa com a coreògrafa en un viatge sensorial i emocional en què bombardeja, magistralment, allò que pesa. I també, per a moments en què tingueu set de moviment i rituals hipnòtics, anoteu a l'agenda els espectacles que presentarà Humanhood, companyia dirigida per Júlia Robert i Rudi Cole. El 28 i 29 de gener ballaran *Zero*, un duet d'alta volada, i del 21 al 24 d'abril estrenaran ∞, un espectacle amb vuit ballarins que pren per títol el símbol de l'infinit, una invitació a meditar i deixar-se anar.

UN 2022 PER DESCOBRIR DANSA D'AQUÍ I ARA

Han anat fent xup-xup per festivals, fires i teatres arreu del territori, però enguany el Mercat de les Flors en fa gala. Coreògrafs i coreògrafs joves de l'escena catalana que han estat treballant per trobar una veu pròpia en el món de la dansa contemporània. Aquesta temporada la casa de la dansa s'ha proposat donar a conèixer diferents noms de creadores i creadors d'aquí que potser ens són una mica desconeguts, encara que val la pena descobrir-los. Del gener al maig al Mercat de les Flors veurem espectacles que prenen el pols de l'aquí i l'ara a través del moviment.

Quan la coreografia s'encreua amb l'arqueologia i l'antropologia

Totes tres m'han despertat l'interès, perquè a través dels seus treballs sempre he descobert aspectes sobre l'ahir i l'avui que enriqueixen la percepció de la societat i la humanitat a través d'unes propostes coreogràfiques intel·ligents. Parlo d'Aina Alegre, Laia Santanach i Núria Guiu. Alegre vindrà al Mercat per partida doble, amb *La nuit, nous autres* (2 i 3 de març), un trio sobre transformacions íntimes, i *R-A-U-X-A* (26 i 27 de febrer), un solo en el qual balla la mateixa Aina, una ballarina amb un carisma i una energia excepcionals. Per la seva banda, Laia Santanach presentarà la seva nova creació, *Tradere* (17-20 març), en la qual continua investigant sobre rituals i costums gestuals del passat des de la seva mirada de gènere contemporània. Finalment, tant amb *Likes* com amb *Spiritual boyfriends*, Núria Guiu ha atret un públic força novell en dansa contemporània, perquè indaga en temes de rabiosa actualitat: la digitalitat i el poder de la imatge sobre el cos. Al maig estrenarà *Cyberexorcisme*, una peça que parteix de TikTok per traslladar el cos individual i digital al cos físic i col·lectiu de l'escenari.

Clàudia Brufau | @claudiabrufau

SAVE THE DATE!

Agafa l'agenda i marca al calendari algunes de les cites teatrals més destacades que trobaràs aquesta segona meitat de la temporada a la cartellera!

ROMEU I JULIETA

Del 10 de juny al 3 de juliol
Teatre Poliorama

Amb l'arribada del bon temps, La Brutal us proposarà passar pel seu sedàs el gran William Shakespeare. Què hi trobareu, a escena? Una història d'amor amb un nou enfocament que fuig del caràcter anecdòtic i capriciós de l'amor romàntic i que us emocionarà amb tota l'essència i bellesa que té aquest gran clàssic universal. Per fer-ho comptaran amb la dramaturgia de Joan Yago i la traducció de Yannick García.

ANIMAL NEGRE TRISTESA

Del 26 de gener al 6 de març
Sala Beckett

Després de Nadal arribarà a La Beckett una proposta de l'autora alemanya Anja Hilling: la història d'un grup de sis adults i un nadó que decideixen anar d'excursió al bosc i que es veuen sorpresos per un gran incendi que ho destruirà tot, la vida i també els seus vincles. El text, dirigit per Julio Manrique, reflexiona sobre situacions tràgiques en què l'humà es transforma en animal.

ELS HOMES I ELS DIES

Del 21 d'abril al 29 de maig
Teatre Nacional de Catalunya

Xavier Albertí torna al TNC per dirigir l'autobiografia pòstuma de David Vilaseca, escriptor i filòleg català i especialista en estudis queer que va morir el 2010 a Londres. Els homes i els dies, que recull la seva obra literària, arriba a escena amb dramaturgia de Josep M. Miró. La peça narra la seva història, des de la joventut fins a un any abans de morir, però també el seu món interior i les seves pors.

CICLE 'A LA RECERCA DEL TEMPS PERDUT'

Del 14 de març al 23 de maig
Teatre Lliure i Lliure online

Per celebrar el centenari de la novel·la més emblemàtica de Marcel Proust, A la recerca del temps perdut, el Lliure ha organitzat un cicle de set recitals que resumeixen els set volums que la integren. L'obra es basa en la vida de l'autor, de la infantesa a l'edat adulta, passant per la seva vocació. Sota la direcció de Jordi Bosch, les sessions estaran protagonitzades Clàudia Benito, Jordi Boixaderas, Mario Gas i Emma Vilarasau, amb l'acompanyament de piano i violí.

ELS NOSTRES FILLS

Del 16 de març al 10 d'abril
Teatre Akadèmia

L'obra, de la jove autora britànica Lucy Kirkwood, reflexiona sobre la responsabilitat personal que tenim envers el futur que deixem a les nostres generacions i sobre les conseqüències que tenen les accions que fem cada dia. Sota la direcció de Marta Gil Polo, la història parteix quan una parella de físics jubilats abandonen casa seva per refugiar-se d'una catàstrofe; l'arribada d'una antiga companya de la feina alterarà el seu nou dia a dia.

BILLY ELLIOT

EL MUSICAL

MUSIC BY
ELTON JOHN
LYRICS BY
LEE HALL
BOOK BY
STEPHEN DALTRY

El mejor regalo

CONQUISTARÀ
TU CORAZÓN

TEATRE VICTÒRIA • SOLO EN BARCELONA

BILLY ELLIOT El Musical es una producción de SDH Producción y CREA DE BARCELONA. FOTO: A.I.T. y M. BARCELONA. TEMPORADA 1, A.I.T.

Colabora:

LAVANGUARDIA

MODAL

Podcasts

renfe

Transmite oficial:

Entradas:

teatrevictoria.com

entradas.com

El Corte Inglés

billyelliott.es

smeg
tecnología con estilo

i... que comenci l'espectacle!

